

నవతెలంగణ

నెటపత్రి

22 సుంబర్ 2020

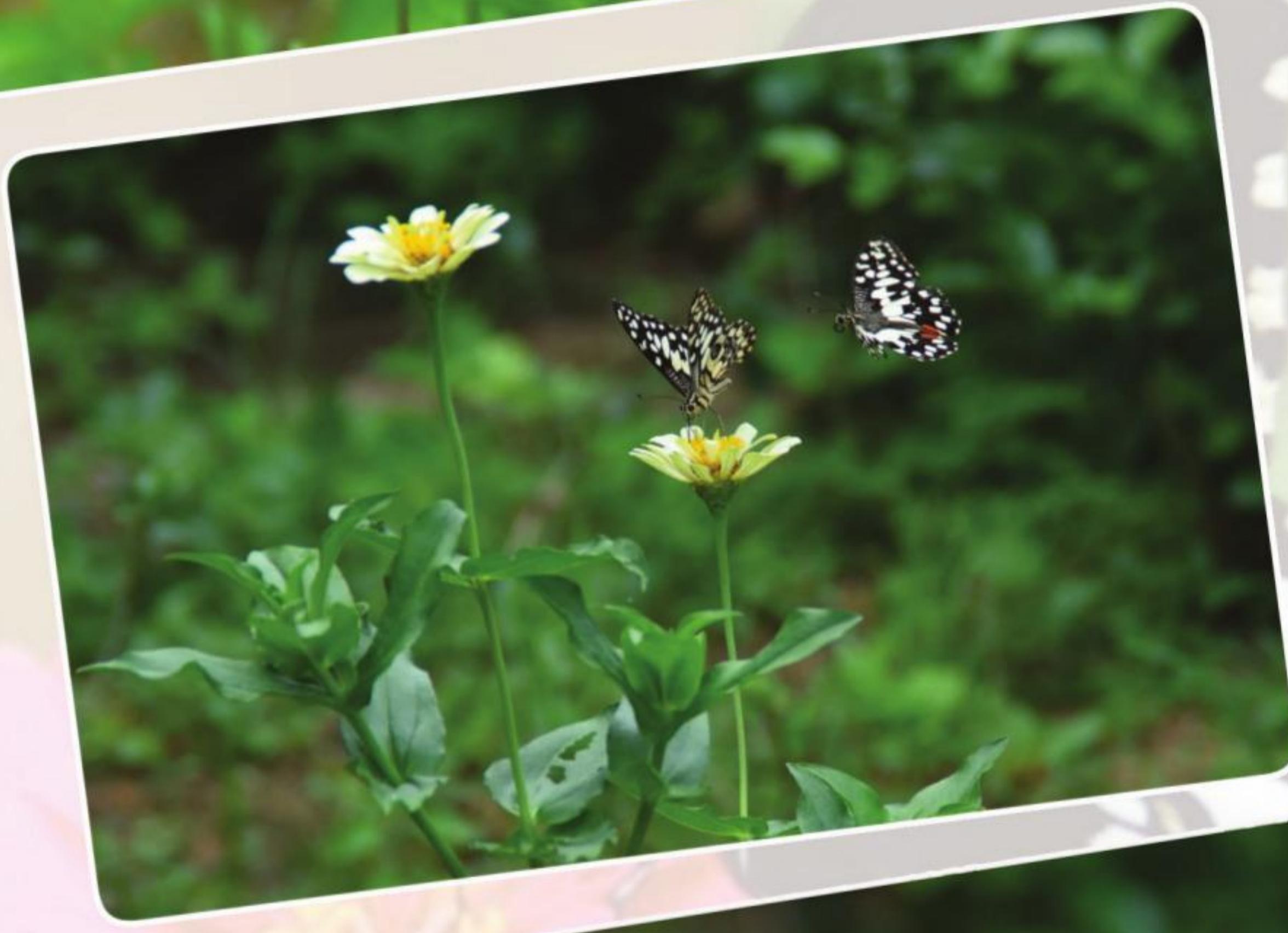

ఒక తరానికి ఆయనే ఆఖరి నటుడు

తెలంగణ సీనిమాకు తొలి కథానాయకుడు

సి.యిల్. కంఠారావు

ఫాటోలు :

కొండవీటి గోపి

చౌరస్తా

... 5

6 ప్రీమంటే (చిన్న కథ) : నామిని సుజనాదేవి

పుస్తక నేస్తుం (ప్రత్యేక వ్యాసం) :
డా. రవికుమార్ చేగాని

7

తెలంగాణ సినిమాకు తొలి కథానాయకుడు
టి.ఎల్.కాంతారావు
(కవర్సెషన్లు) :

జె.విజయ్ కుమార్జీ

9

**ఒక తరానికి అయనే ఆఖాల
నటుడు : హెచ్.రమేష్బాబు**

14

**అగ్నివ బతుకులు
(కథ) : శీలం
భద్రయ్**

... 17

నెమలీక ... 20

వాటల ముచ్చట 22

పదకేళ ... 24

**జగద్తం- ఒక పరిశీలన,
కరోనాపై నా కలం పుస్తకాల
సమీక్షలు** ... 25

అమ్మమ్మ ఇల్లు, నెమలి కన్న కవితలు
... 26

నిరసన

అంతరంగం

నిరసన తెలపడమనేది సమాజంలో వ్యక్తులకున్న హక్కు. ఇప్పుడే కాదు మానవ సమాజ పరిణామంలో ఎప్పటి నుండో వున్న విషయం నిరసన. మన అసమృతిని తెలియజేయడమే నిరసన. మన సహచరులయినా ఎదుటి వారయినా, మనం పని చేసే సంస్థలో, వ్యవస్తలో అయినా మనకు వ్యతిరేకంగా, అభిప్రాయానికి వ్యతిరేకమయిన నిర్ణయమో, ఆలోచనో, ఆచరణో తలపెట్టినపుడు మనం దానికి అసమృతిగా నిరసన తెలుపుతాం. మీరు చేసే పనికి మేము వ్యతిరేకం అని ప్రకటించడమే నిరసన. నిరసన తిరుగుబాటు కాదు కానీ తిరుగుబాటుకు ముందుగా చేసే హాచ్చరిక.

బానిస సమాజము నుండి ఈ నిరసన తెలపటం అనేది వుంది. బానిసలను యజమానులు తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురి చేసినప్పుడు వాళ్ళ చేసే పనిలో యజమానికి నష్టం కలిగించేట్లు ప్రవర్తించేవాళ్ళు. అది గ్రహించి యజమానులు వ్యతిడి తగ్గిస్తే సరే సరి, లేదంటే నిరసన పెరిగి తిరగబడటానికి దారి తీసేది. ఇది భూస్వామిక సమాజంలోనూ నేటి పెట్టుబడిదారీ సమాజంలోనూ వుంది. పరిశ్రమలలో కార్బూకుల ప్రయోజనాలకు వ్యతిరేకంగా యజమానులు ఏదైనా నిర్ణయం చేసినట్లయితే శ్రామికులు అసమృతిని తెలుపుతారు. ఇది వ్యవస్థలకు సంబంధించినవి.

నిరసనలు అనేక అనేక రూపాలుగా వుంటాయి. నల్ల బ్యాట్లు ధరించి వ్యతిరేక నిరసనలు తెలపడం ఈ రోజులల్లో మనం చూస్తునే వుంటాం. ప్రదర్శనలు చేస్తారు. పని మానేస్తారు. జపాన్లో నిరసనను ఎక్కువ సేపు పని చేసి తెలుపుతారు. మన దేశంలో గాంధీ గారు నిరాహార దీక్షను బూని నిరసన తెలపటాన్ని మనం చూశాం. మోనం వహించి కూడా ప్రకటిస్తాడు. ఇలాంటివి చాలా రకాలు వున్నాయి.

పురాణాలు, కావ్యాలలోనూ ఈ నిరసన తెలపడాన్ని మనం చూస్తాం. వ్యవస్థలలోనే కాక కుటుంబాల్లో స్నేహితుల్లో కూడా ఈ ప్రక్రియ వుంది. శ్రీకృష్ణుడి ప్రవర్తన నచ్చని సత్యభామ మోనం వహించి అలక మందిరంలోకి చేరుతుందని కథలో చదువుకున్నాము. మన ఇండ్ర్జిత్ కూడా ఇష్టం లేని పనులు చేస్తే నిరసనగా మాట్లాడటం మానేస్తాం. కాకుంటే బతిమాలి సర్ది చెప్పుకుంటాం. పిల్లలను కూడా చూడండి అడిగింది ఇవ్వకపోతే ఏడుపు మొదలుపెడతారు. తాము కోరుకున్నది సాధించుకుంటారు.

ఆధునిక ప్రజాస్వామిక వ్యవస్తలో నిరసన తెలపడం అనేది హక్కుగా రూపొందింది. ఈ నిరసనలు వ్యవస్తకేనా, కుటుంబానికైనా వ్యక్తుల మధ్యయినా అవసరమే. ఎందుకంటే నిరసల వల్లనే వాళ్ళ చేసిన నిర్ణయాలు, ఆలోచనలు మంచివా చెడ్డవా అనే చర్చ జరిగి సరి చేసుకోవడానికి అవకాశం వుంటుంది. లేదంటే అసమృతి పెరిగి లోపల్లోపల ఇక భరించలేని స్థితికి చేరి బెలూన్ పేలినట్లు పేలుతుంది. దీన్నే మనం తిరుగుబాటు అంటాము. అయితే నిరసన తెలపటమనేది ప్రజాస్వామిక వ్యవస్త కొనసాగింపుకు అత్యంత అవసరమైన ప్రక్రియ.

అయితే నిరసన తెలపటాన్ని నియంతలు సహించలేరు. ఆధిపత్య భావజాలంతో నిరంకుశంగా వ్యవహారించే వాళ్ళ నిరసనను కూడా అణచివేసి నిర్ణంధానికి పాల్గొడుతుంటారు. అట్లాంటి నియంతలు చరిత్రలో అత్యంత హానంగా ముగిసిపోయారు. ఇప్పుడు మన దేశంలో కూడా, వ్యతిరేకించి నిరసన తెలిపిన వారిని అణిచేసే పరిస్థితి కొనసాగుతోంది. ఇది ఆధునిక ప్రజాస్వామిక స్వార్థికి వ్యతిరేకమైన చర్చ.

'తెర' తీయని ముచ్చెట్లు

పవన్ కళ్యాణ్ చేసిన పారపాటు

ప్రముఖ నటుడు పవన్ కళ్యాణ్ నిజ జీవితంలో నిజాయితీగా ఉండాలని భావించే వ్యక్తి. మొక్కల పెంపకంలోనూ, సినిమా జీవితంలోనూ అది చాలా వరకు సాధ్యం కావచ్చునేమో కాని రాజకీయాల్లో ఏ మేరకు సాధ్యమహుతుందో వేచి చూడాలి. ఇలా ఎందుకు చెప్పాలి వచ్చిందంటే ఒకసారి ఓ ప్రసిద్ధ శీతల పాసీయాల సంస్కృతము ప్రకటనలో పవన్ నటిస్తే, భారీగా పారితోషకం ఇవ్వడానికి ముందుకొచ్చింది. ఆయన 'సరే' అన్నారు. ఆ తర్వాత పవన్లో అంతర్భుద్ధనం మొదలైంది. 'మనం ఈ కూల్ ట్రైంక్ తాగం కదా.. మనం తాగకుండా, జనాన్ని తాగమని ఈ ప్రకటన ద్వారా సిఫార్సు చేయడం తప్పు కదా' అని

అనిపించింది. కానీ, అప్పటికే ఒప్పందాలు, సంతకాలాల్ అయిపోయాయి. ఇక తప్పనిసరిగా అయిష్టంగానే ఆయన ఆ అడ్వైటిజ్మెంట్ ఫిలింలో నటించారు. "తను పెద్ద తప్ప చేశాడు.. దీనికి పరిహారంగా ఏం చేయాలా" అని ఆలోచిస్తే, ఓ బల్వ వెలిగింది. వెంటనే పొలంకొని సేద్యం చేయడం, మొక్కలు నాటడం మొదలు పెట్టారు. ఆ తర్వాతే పవన్ కళ్యాణ్కు మనశ్శాంతి కలిగింది. సినిమాల్లోనూ, రాజకీయాల్లోనూ పవన్ ఎంత బిజీగా ఉన్నా, ఆయన పర్యవేక్షణలో ఆ వ్యవసాయ కార్బూకమాలు అవీ కొనసాగుతూనే ఉంటాయి. అసలు సినిమాల్లోకి రాకుండా ఉంటే, పవన్ ప్రకృతితో మమేకమై ఉండే రంగాన్ని ఎన్నుకునేవారు. ఎందుకంటే, అందులో అబద్ధాలు, అవినీతికి అస్థారం ఉండదు కదా. ఐతే, ఆ రంగంలోకి వెళ్ళడానికి సన్నాహాలు చేస్తుండగా, ఆయనకు 'అక్కడ అమ్మాయి - ఇక్కడ అబ్బాయి' చిత్రంలో తొలిసారిగా హీరో పాత్రలో నటించే అవకాశం వచ్చింది. అంటే... దాంతో ఆ తర్వాత పరిష్కితులన్నీ మారిపోయాయి!

- బి.కె. ఈశ్వర్

మరణమే అంతం కాదు

మనిషి జీవితంలో

మరణమే అంతమనుకుంటే పొరపాటు

మనిషి జీవించే క్రమంలో

చాలాసార్లు చచ్చిపోతాడు

చస్తూ బ్రతుకుతున్నటువంటి

వ్యక్తం చేయలేని

ఊపిరాడని ఫిలింగ్స్ ఎన్నో.. ఎన్నో..

జీవిత పరిణామపులోతును

అన్నోపిస్తున్నకొద్దీ

అనుభవంలోకి జారుతుంది

మనిషి

మరణాన్ని ఉత్సవంగా మార్చినప్పుడే

మరణాన్ని మించింది ఇంకేదో ఉండనిపించింది

చాలా మందికి తెలియని విజయం

అంతుచిక్కని రహస్యమేంటంటే

మనిషి చచ్చిపోయాకే జీవిస్తాడనీ....

- నామాల రఫీంద్రసారి, 7981271343

ఆనందం తాగిన మైకంలో....

నవీన పోకడలో నడక కోల్పోయిన

సంస్కృతి స్పృహ తప్పి

కావ్యాల్లో చిక్కుకుపోయింది.

కృత్రిమ నాడితో

మేధస్సుకు మతిభ్రమించి,

పునాది మరిచింది.

ఆధునిక ఆనందాలను

తాగి తాగి మైకంలో మానవాళి

మనసును హత్య చేసుకుంది.

ఇంగితాన్ని మరచి

మనిషి పరువును

వీధిన పడేసుకుంది.

- సాహితి, 83094 63567

సోపతిష్టై మీ స్వందనలు sopathisunday@gmail.comకు వంపించండి.

ఆదివారం నవ తెలంగాణ సోహితి 22 సప్టెంబర్ 2020 4

చెరస్తా

రాక్షసుడైన వాడెవడూ తిన్నగా ఉండడు కదా! తన రాజ్యమేదో తాను ఏలుకుంటూ తన మందేదో తను తాగుతూ తన పుడ్చేదో తను కొడుతూ ఉంటే సరిపోతుంది కదా. కానీ అట్లా కూచన్న చోట కూచని ఏ పభ్లిసిటీ లేకుండా ఉండలేదు కదా!

ఏదో ఓటి చెయ్యాలి. న్యాసులోకి రావాలి. నలుగురి నోళ్లోనూ నానాలి. అప్పుడు కానీ రాక్షస జన్మ ధన్యం అవడు కాబోలు. అందువల్ల తన రాక్షస పుట్టుక సార్థకం చేసుకునేందుకు గోబీ మీదకు ఎడంకాలు ముందు పెట్టి దిగాడొక అసురుడు. అడవుల్లో ఉంటూ పర్ణశాలల్లో టైంపాన్ చేస్తూ ఆకుటూ అలములూ కందమూలాలూ నవుల్లూ కొరుకుతూ యజ్ఞాలు చేస్తూ ఉండే గడ్డాల వాళ్ళను చూస్తే అసురులకెందుకో గానీ చెపులేని చిరాకు. అందురాక్షసులకి మల్లే ఈ రాక్షసుడికి వీళ్ళంటే ఒళ్ళు మంట. ఎక్కుడుంటాడో తెలీని వాడి కోసం వీళ్ళు చేసే భజనలూ కీర్తనలూ తిక్కరేపుతయి. కళ్ళెదుట చెట్టంత రాక్షసుడు వాడి కోరలూ, కొమ్ములూ వాడి చేతిలో ముళ్ళ దుడ్డు కుర్రా కనబడుతుంటే పట్టించుకోని వీళ్ళకి బుద్ధి చెప్పడం కోసం వీళ్ళని చావగొట్టి చెవులు మూయడం ఒక ఇంటర్ఫెస్టింగ్ జాబ్ అయింది నరకుడనే వాడికి. దొరికిన వాళ్ళి దొరికినట్టు నరకుడమే హనిగా పెట్టుకున్నాడు. ఇళ్ళూ ఉఱ్ఱు తగలబెట్టాడు. అయితే అందమైన ఆడవాళ్ళని మాత్రం తన జనానాలో జాయిన్ చేసుకున్నాడు.

ఇలాగిలాగు వీడు సజ్జనులను గుంజలకి కట్టేసి కొరదాల్లో బాదేసి ఎంజాయ్ చేస్తుంటే వాడికి దొరక్కుండా అనేక జనం ‘ఘగాడ్ సేవ అజ్జ్’ అంటూ కకావికలుగా చెల్లాచెదురుగా అదరాబాదరాగా ప్రాణాలు కమండలాల్లోనూ, ఉత్తరీయాల అంచుకోల్లనూ మూటగట్టుకుని రేసుగుర్రాల్లూ పరుగెత్తారు. ప్రాణాల మీదకి వస్తు ఏ ప్రాణి అయినా రేసుగుర్రమే మరి.

ఇలా పరుగెత్తిన వాళ్ళంతా ఆ కాలంలో అందరి కంటే తెలివైన వాడూ, బలమైన వాడూ అందరి దగ్గర కంటే పవర్సుల్ వెపన్ ఉన్న వాడూ మంచోళ్ళకి మంచివాడూ అయిన డి.కె. దగ్గరికి చేరుకున్నారు. డి.కె. అని పేరున్న ద్వారకా కృష్ణరావు వాళ్ళ ప్రాభుమ్మ అన్ని ఓపిగ్గా విన్నాడు. ఇమీడిమెట్ గా యాళ్న తీసుకుంటానని భరోసా యిచ్చాడు.

మాటయితే యిచ్చాడు కానీ ఆ సార్ కి తెలుసు. అందరు రాక్షసులూ, ఒక్కలా చావరని ఒక్కిక్కడి చావుతో ప్రత్యేకమైన ‘ఎపిసోడ్’ అనీ దానికి ఓ సీల్రెట్ కోడ్ ఉంటుందనీ. అందుకే సి.బి.ఐ. వాళ్ళని పిలిచాడు,..

పెస్సివర్ ఆహ్లాద్ లైట్

మత్రాంగం చేశాడు. టెక్కుబుక్కులూ రిఫరెన్సు పుస్తకాలూ తిరగేశాడు. పైనల్గా ఓ కంక్షాజన్కనికి వచ్చాడు. ఈ నరకుడనే వాడ్చి తన సుదర్శన చక్రం నరక లేదని, ఈ పుండాకోరు వాడి తల్లిచేతిలో తప్ప చావడనీ తెల్పుకున్నాడు. అయితేనేం వాడ్చి చంపతానని మాటయిచ్చిం గనక యుద్ధం చేద్దాం చావగొద్దాం మంచోళ్ళ దగ్గరికి రాకుండా వార్మింగ్ యిద్దాం అనుకున్నాడు. ఏంటి తల్లివరో కనబడితే బాగుష్టు, ఆవిష్టి తీసుకుపోయి చితగొట్టొచ్చు వాళ్ళి అనీ అనుకున్నాడు.

యుద్ధానికి బయలుదేరిన పతిదేవుడికి ఎనిమిది మంది భార్యలూ బొట్టుపెట్టి, మంగళ హరతి యిచ్చేరు. తీరా రథం బయలుదేరే వేళకి హరతి పశ్చిం చెలికత్తె చేతికి అందించి పయట చెంగు బొడ్డీ దోపి ‘డియర్! నేనూ నీ వెంట వస్తాను’ అని రెడీ అయిపోయింది ఓ పెళ్ళాం. వైపుందరిలోకి ‘రిచెస్ట్ వైప్’ కోపం వస్తే నైప్ లా మారే ఘూర్చిన మగువ.

ఆశ్చర్యంలో నోట మాట రాలేదు ‘హాబ్బికి’. తన వెళ్ళిది పిక్కిక్ స్పోక్కి కాదని ‘హార్ ఫీల్డ్కని అది మగ యోధుల టాస్సు అని అబలలూ సుకుమారులైన సుందరాంగులూ లతాంగులూ రాకూడదని సముద్రాయించాడు. కానీ ఆవిడ ఎప్పటిలాగే మొగుడి మాట వినలేదు. రోష కషాయిత నేత్ర అయింది. ముక్కు పుటూల్చించి ‘హాట్ ఎయిర్ని ‘బ్లో’ చేసింది. ఆమె అలిగితే అలక తీర్చడానికి మళ్ళీ పద్మాలూ పాటలూ రాసి పాడాల్చి వస్తుందని ‘మ్యాన్హ్యాండలింగ్’కి కూడా ఆ ‘ఉమెన్’ వెనుకంజ వేయదని ఒప్పుకున్నాడు పతి దేవుడు. ఆమెను రథం ఎక్కించుకున్నాడు.

యుద్ధం మొదలైంది. బాణాలు ఆ వైపు సుంచి పరుగులు పెట్టేయి. మబ్బులు ఉరిమేయి. చీకట్లు ముసిరేయి. మెరుపులకి చూసే వాళ్ళ కశ్చ బైద్య కమ్మేయి. నరకుడు ఉన్న చోటు నుంచి ఒక్క ‘ఫీటు’ కూడా వెనక్కి తగ్గలేదు. చక్రం ప్రయోగించి అవతలి వాడి తలని క్షణాల్లో ‘కసక్కమనిపించే కృష్ణరావుకి యింత ‘లాంగ్టైమ్’ హార్ అలవాటు లేదు. బాగా ‘టైర్’ అయిపోయేడు. తన ‘కండిషన్’ యిలా ఉంటే ‘బెటరాఫ్’ ఎలా ఉందోనని ఆమె వైపు చూశాడు. ఆమె కశ్చల్లో ఎరువు జీర కనిపించి అవాక్కయ్యేడు. విశాల నయనాలతో రథం మీద స్టడీగా నిలబడి అనురుడి వైపు మింగేసేలా చూస్తున్న ఆమెను పరీక్షగా చూసిన కృష్ణరావుకి హరాత్తుగా గతం గుర్తుకొచ్చింది. ‘ఆమె ఎవరు?’ ‘ఢ కొన ఢీ’ తెల్సి వచ్చింది. గత జన్మలో హిరణ్యకుండనే లాండ్ గ్రాబర్ భూమి అనే ఆవిష్టి కిడ్యుప్ చేసి తీసుకుపోయి సముద్రంలో దాక్కుంటే తన వరాహమూర్తిగా వెళ్ళి వాళ్ళి చంపి ఆమెను సతిగా స్వీకరించడం తమ సంతానంగా వాడు నరకుడై జన్మించడం సీన్ బై సీన్ కనిపించేయి. సో! ఆ అనురుడి తల్లి ఈ నా ముద్దుల సతి అనుకున్నాడు. అంతే ఆమె చేతిలో వాడు చావడం కాయం మధ్యలో మనమెందుకు యుద్ధం చేయడం అనుకున్నాడు. అలసిపోయాం కదా కానేపు కునుకుతీద్దామని వెనక్కి వాలేదు.

పతిదేవుడి చేతిలోంచి ధనుస్తూ బాణాలందుకున్న అబల సబల అయింది. నరకుడికి చావుమాడింది. దీపావళి వచ్చింది. ‘బిప్పాండ్ ఎల్ మ్యాన్ దేరీజ్ ఎ వుమెన్అన్నది నిత్యసత్యమై పోయింది.

- చింతపట్ల సుదర్శన్, 9299809212

ప్రేమంతే

‘మన అకోంట్స్ ఆఫీసర్ సరస్వతికి అంతర్జాతీయ మహిళా అవార్డ్ వచ్చిందట’.

‘రాదూ మరి, ఎప్పుడు చూసినా వాకింగ్, జాగింగ్, యోగా, సంగీతం, సాహిత్యం అంటూ తన స్వార్థం గురించే తిరుగు తుంది కాని పిల్లల గురించి ఎప్పుడయినా పట్టించుకుందా ...’

- నామని సుజనాదేవి, 7799305575

పిల్లల పుట్టిన రోజుకు నేను మంచి విలువైన గిష్ట్ ఇస్తే, తనేమో డబ్బులు హస్పిటల్లో లేస్టులకు ఖర్చు చేసి ఏదో ఇంట్లో తనే తయారు చేసిన ఏదో పుస్తకం ఇచ్చిందట. అమ్మా... నాకయితే ముందు నా పిల్లలే ముఖ్యం’

‘ఇంట్లో మనమయితే అందరూ తిన్నాక చిన్న కథ ఏదైనా మిగిలిందా, ఏదైనా ఖరాబవుతుందా చూసుకుని ఆదే తింటాం కదా! తను అందరికి వడ్డించి వారితో పాటు కల్పి అన్ని వేసుకుని శుభ్రంగా భోం చేస్తుందట. ఖరాబయిందో వడేస్తుందట గాని తినదట. ఎక్కడా ఆడతనం, అమ్మతనం ఆవగింజంతయినా లేదు’

‘వాళ్ళాయన ఆడంగి పనులన్నీ చేస్తూ చేయూతనే ఇస్తాడాయే. అయినా అవార్డ్ ఆమెకు ఇవ్వడమేంటి?’

‘ఎందుకివ్వరు.... సమాజ సేవ అంటూ పిల్లల్ని దత్తత తీసుకోవడం, మురికి వాడలు శుభ్రపరచడం, అవయవ దానం, మహిళా సంఘాలంటూ తిరగడం.... ఎన్ని లేవు... ఇవి చాలదూ తన పిల్లల కన్నా మంది పిల్లల్ని బాగా చూసుకున్న మహిళగా అందరి మన్ననలు పొందడానికి?’ ఎగతాళిగా అంది మంజరి.

‘నాకయితే.... మనకేం గుర్తింపు లేకున్నా, మన పిల్లల సంతృప్తి ముందు ఏ అవార్డ్ అయినా దిగదుడుపే?’

‘నిన్ననే అవార్డ్ మంత్రి చేతుల మీదుగా తీసుకుందని ఈ వేళ సాయంత్రం మన ఆఫీసులో ఆమెకు సన్నాన కార్యక్రమం. అందులో అందరి ముందు ఆమెను పరిచయం చేసే బాధ్యత నాకే ఇచ్చారుగా అప్పుడు ఆమెను పొగుడుతున్నట్టే చేసి అందరి ముందు అసలు విషయం బయట పెడతాను’ మంజరి అంది అక్కసుగా. అది ఆఫీసులోని మహిళల గది. అందులోని వాళ్ళంతా రకరకాలుగా ఆమెకు గ్రీటింగ్స్ చెప్పిన వాళ్ళే.

సాయంత్రం బ్రాంచ్ మేనేజర్, పై ఆఫీసు నుండి

చిన్న కథ

విచ్చేసిన అధికారి, సరస్వతి కుటుంబ సబ్యులు, పత్రికా విలేఖరుల మధ్య అభినందనసభ ఏర్పాటు చేయబడింది.

జ్యోతి ప్రజ్వలన తర్వాత ఎజెండా ప్రకారం వేదిక పైనున్న కుర్చీల్లో ఆసినులైన పై ఆఫీసు అధికారి, క్లబ్ సెక్రెటరీ, బ్రాంచ్ మేనేజర్ల సందేశం అన్ని

అయ్యాయి. అందరూ ఆమెకు అవార్డ్ వచ్చినందులకు అభినందించి, ఆకాశానికి ఎత్తేసారు. ముఖ్య అతిథి అయిన జిల్లా మహిళా కలెక్టర్ తదితరులందరూ కల్పి సరస్వతిని ఘనంగా సన్నానించారు. మంజరి లేచింది.

‘అందరికి నమస్కారం. అందరి అభినందనలు అందుకున్న సరస్వతి మా సహా ఉద్యోగిని అయినందుకు మేము గర్వపడుతున్నాం. అయితే తను సమాజ సేవ, వ్యక్తిగత ఆర్థగ్యం అంటూ అందరు అమ్మలలా పిల్లల కన్నా, కుటుంబం కన్నా తన స్వార్థానికి ఎక్కువ శ్రద్ధ, సమయం కేటాయిస్తారని ఒక విమర్శ. సభాముఖంగా అయితే అందరూ తన మనసులోని మాట వింటారని మాత్రమే అడుగుతున్నా. ఈ జవాబుతో పాటు తన ప్రతిస్పందన కూడా తెలియజేస్తారని ఆ శిస్తున్నాము..’ సెగ రగిల్చి మంజరి కూచుంది. గుసగుసల మధ్య సరస్వతి లేచింది.

‘సభా సరస్వతికి మనసా శిరసా ప్రణామాలు. ఈ అవార్డ్ ఇచ్చి నా బాధ్యత మరింత పెంచిన ప్రభుత్వానికి, నన్నాదరించిన మీ అందరికి నా శిరసాభి వందనాలు. నా ప్రియ నేస్తుం చెప్పినట్లు సమాజ సేవకే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం ఇస్తాను. కారం లేని కూర, ఆకారం లేని ఇల్లు, ప్రాకారం లేని కోట, ఓంకారం లేని మంత్రం, చిత్రపుద్ది లేని పూజ, పరోపకారం లేని జీవితం నిరర్థకం అంటారు. అందుకే

మిగతాది 19లో..

సమాజంగా మనిషి తన
 జీవితంలో ఎంత సంపాదించి తమ
 వారసులకు ఇస్తున్నాము అనే
 ఆలోచన నేటి సమాజంలో సర్వ
 సాధారణం అయిపోయింది.
 అంతే తప్ప తాము ఇస్తున్నది
 ఎంత విలు వైనటి అనే ఆలోచన
 లో ఎంత మంది ఉంటున్నారంటే
 కళ్ళితంగా తక్కువ సంఖ్యలోనే
 అని స్పష్టంగా చెప్పువచ్చు. ఆ
 కోవకు చెందిన వారిలో ఓ వ్యక్తి
 గురించి చెప్పుకోవాలి. అతనే
 అంకేగొడ. కర్ణాటక రాష్ట్రంలోని
 మాండ్య జిల్లా శ్రీరంగ పట్టానికి
 చేరువ లోని విశ్వేశ్వర నగర్
 చిన్నకురాలి విలేష్ణుకు చెందిన
 వ్యక్తి. ఇతని వయసు ప్రస్తుతం 72
 సంవత్సరాలు. పెద్దగా చదువుకో
 లేదు. చిన్న ఉద్యోగం చేస్తూ
 జీవితాన్ని గడిపాడు. కానీ
 భావితరాల కోసం ఏదైనా ఉపయోగ
 కరమైనది చేయాలని గట్టిగానే
 సంకల్పించాడు. ఆ సంకల్పానికి
 నిదర్శనంగా కనీఖినీ ఎరుగని లీతిలో
 దాదాపు 16 లక్షల పుస్తక సంపద
 సేకరించి ఒక గ్రంథాల యాన్ని ఏర్పాటు
 చేశాడు. అదే 'పుస్తకదమనె/ పుస్తకాల జల్లు/
 గ్రంథాలయం'. ఆయన ఏర్పాటు చేసిన
 పుస్తకదమనెకు గ్రామం, జిల్లా, రాష్ట్రమే కాదు
 దేశవ్యాప్తంగా మంచి గుర్తింపు ఉంది. యూని
 వల్ఫాటీ స్టోయి విద్యార్థులు సైతం లీస్ట్ర్ కోసం ఈ
 పుస్తకదమనెకు వస్తుంటారంటే అర్థం చేసుకోవచ్చు
 అందులో ఎటువంటి పుస్తకాలు అందుబాటులో
 ఉంటాయో... ఈ వారం ఆ పుస్తకదమనె గురించి సాశపత్రి
 పారకుల కోసం...

ప్రత్యేక వ్యాపారం

పుస్తక నేస్తం

- డా.రవికుమార్ చేగొని, 9866928327

తొమ్మిదవ తరగతి నుండి పుస్తకాలు
 చదివేటువంటి అలవాటు అలవడినది. వీరికి
 ఎక్కువగా పుస్తకాలు చదివేటువంటి అవకాశం
 దొరకలేదు. కారణం సరైన పుస్తకాలు
 అందుబాటులో లేకపోవడం, ఆర్థికస్థోమత
 లేకపోవడం. వారు తొమ్మిదవ తరగతి నుండి
 25పైసలకు ఒక పుస్తకాన్ని కొని చదివి, ఇలా ఇంట్లో సేకరించే
 వాడు. ఆ రోజు తను బలీయంగా నమ్మినదేమంటే, నిజంగా ఈ
 పుస్తకాలు అవసరముండి అందుబాటులో లేని వారి అందరికీ
 ఒక మహాత్మర పుస్తకాలయం ఏర్పాటు చేసి అందరికీ
 ఉచితంగా అందించాలని ప్రగాఢమైనటువంటి ఇచ్చను
 మనసులో పొందు పరచుకున్నారు.

అతని ఆశయం ఎంతగోప్యది అంటే
 72సంవత్సరాల తన జీవితంలో తనకు ఉన్నదంతా
 అమ్మి ఒక చిన్న రూముతో గ్రంథాలయం
 ప్రారభించబడి అర ఎకరం స్థలంలో పెద్ద
 షైడ్సును నిర్మించి దానిలో అద్భుతమైన

జస్టిష్ వెంకటాచలయ్య సందర్భము

సేకరించి చదువరులకు పొందుపరిచారు. ఆ పెడ్డులోనే ఒక చిన్న గదిలో నివాసముం టున్నారు ఈ పుస్తక నిరాడంబర ప్రేమికుడు. ఆ విశాలమైన పెడ్డులో మాలిక సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేయడానికి తన జీవితాంతం ఒకొక్క పైసా కూడపెట్టుకొని సంపాదించిన మైనూర్చాంతంలో తనకు ఉన్నటువంటి స్థలం అమృగా వచ్చినటువంటి ఆదాయంతో (10లక్షల రూపాయలతో) సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేశారు.

అప్పట్లో జేబులో పాపలా ఉన్నా సరే వెంటనే ఒక పుస్తకం కొనేవాడు. వాటిని జాగ్రత్తగా ఇంట్లో భద్రపరచడం మొదలెట్టాడు. అంకేగౌడ తన సంపాదనలో మూడొంతులు పుస్తకాల కోసమే వెచ్చించడం విశేషం.

పుస్తక సంపద

అపురూపమైన మహాత్మగాంధీ, విశ్వకవి రవీంద్రనాథ రాగుర్, పట్టభినీతారామయ్య, భగత్సింగ్ వంటిగొప్ప గొప్ప దేశభక్తుల ఒరిజినల్ చిత్రాలు ఉన్నాయి. మహాత్మగాంధీ 2500, 2200 భగవద్గీత, 2500 అంతర్జాతీయ పత్రికలు, అన్ని దేశాల అట్లాన్, మ్యాప్స్ 7000కలవు, 2000 వేదాలు పురాణాలు మైథాలజీ ఉపనిషత్తులు కలవు. 600 పైచిలుకు రామాయణం, 160 రకాల అపురూపమైన పుస్తకాలు, నోబెల్ ప్రైజ్ విజేతల పుస్తకాలు, 1852 కాలంనాటి పుస్తకాలు, మెడికల్ సైన్సెస్ మీద 10000 పైచిలుకు పుస్తకాలు, ఇంజనీరింగ్ మీద 20000 ఆర్ట్స్, లిటరేచర్, మ్యాజిక్, హిస్టరీ, ఇలా రకరకాల పుస్తకాలు, 4000 ఎసైక్లోఫీడియా, ఎన్సైక్లోఫీడియా, అమెరికా నాఎస్స్ సైక్లోఫీడియా బ్రీటానికా, టాల్స్ట్రాయ్ పుస్తకాలు గలవు.

బెంగాలీ, హిందీ, తమిళం, తెల్మిన్, జపనీస్ వంటి పుస్తకాలు వివిధ రకాల భాషల పుస్తకాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఈ గ్రంథాలయంలో 8 విదేశీ, 22 భారతీయ భాషలకు చెందిన వేలాది అరుదైన పుస్తకాలున్నాయి. పుస్తకదమనెలో అసంఖ్యాత నవలలు, భగవద్గీత, ఖురాన్, బైబిల్ వంటి ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలు, వివిధ భాషల్లోని వేలాది మ్యాగజైన్సు, వంటల పుస్తకాలు, సినిమా పుస్తకాలు, మైద్య, క్రీడారంగాలకు సంబంధించిన అనేక గ్రంథాలున్నాయి. ఆరువందల పైచిలుకు మహాభారతం పుస్తకాలు కలవు.

పేస్క్షియర్లూమా, హరిపోర్టర్, వివిధ ఆన్‌లైన్ ప్లైర్యాపీలు, దాదాపు రెండు వేల పైచిలుకు ఇంగ్లీషు రచయితల పుస్తకాలు

కలవు. మహాత్మగాంధీ గారిచే నడపబడిన హరిజన్ అనేపత్రిక కాపీ కలదు. హిందూయిజం, క్రీస్తీయన్, ఇస్లామిజం, బోధం, సూఫీ మొదలు ఎనిమిది మతాల పుస్తకాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఇప్పటికి తక్కువలో తక్కువ నెలకు 1000 పుస్తకాలు కొంటారు.

పేదరికం వల్ల పెద్డగా చదువుకోలేదు. అయితేనేం చెరుకు ఫ్యాల్కరీలో చిన్న ఉద్యోగిగా పనిచేస్తూ వచ్చినటువంటి ఆదాయంలో మూడువంతులు పుస్తకాలు సేకరించారు. తనకు పండుగలకు, జాతీయ పర్సెదినాలకు వచ్చేటువంటి బోన్స్, ఇంక్రిమెంట్లు అన్ని కూడా పుస్తకాలపై ఖర్చు చేసేవారు. అంకేగౌడకు చిన్నపుటి నుంచి పుస్తకాలంట ప్రాణం. పుస్తకం కనిపిస్తే వదిలేవాడు కాదు. అప్పట్లో జేబులో చిన్న చిన్న అవసరాలను కూడా వాయిదా వేసుకొని పుస్తకం కొనేవాడు. వాటిని జాగ్రత్తగా ఇంట్లో భద్రపరచడం మొదలెట్టాడు

ఎక్ష్యూప్ సమయం

ఈ మహాత్మర కార్యంకు అంకేగౌడకు అయిన భార్య విజయలక్ష్మి కొడుకు సాగర్ సహకరిస్తున్నారు. ప్రతీరోజు ఈ గ్రంథాలయాన్ని శుభ్రం చేసి, ఒక క్రమపద్ధతిలో పుస్తకాలను పేర్చడం చేస్తుంటారు. సహాయకులను పెట్టుకునేందుకు ఆర్థిక స్థోమత లేకపోవడంతో కుటుంబ సబ్యలే గ్రంథాలయ నిర్వహణలో పాలుపంచుకుంటున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో అంకేగౌడ రోజుకు దాదాపు 12 నుండి 15గంటలు గ్రంథాలయంలోనే గడువుతుంటాడు. లక్షల పుస్తకాలను భద్రపరచడం అనేది ఆషామాషీ కాదు. చాలా శారీరక మానసిక శ్రమతో కూడుకున్నది. వాటి కోసం పెద్డసంబ్యులో ర్యాక్యులు అవసరంగా వుతాయి. అయితే తను వాలంటేరి పదవి విరమణ ద్వారా వచ్చిన డబ్బులతో 300 ర్యాక్యులు కొని, మాలిఖ సదుపాయాలూ ఏర్పాటు చేసి వాటిలో పుస్తకాలను క్రమపద్ధతిలో పెడుతున్నారు. కావాల్చినన్ని ర్యాక్యులు లేక 6లక్షలకు పైగా పుస్తకాలు నేలపైనే ఉన్నాయి. ఈ గ్రంథాలయం నడపటానికి మాలిఖ వసతుల కోసం కనీసం 70 వేల రూపాయలు ఖర్చుపుతుంది. ఆర్థిక వసతిలేఖ ఇబ్బందిపడుతున్నారు.

పరిశీలన విధానర్థాలకు జ్ఞాన భాండాగారం...

నిత్యం ఈ గ్రంథాలయానికి దేశవిదేశాల నుండి పరిశోధకులు, పుస్తకప్రేమికులు విచ్చేస్తుంటారు. ముఖ్యంగా కర్ణాటక రాష్ట్రంలోని పలు విశ్వవిద్యాలయాల పరిశోధకులు పుస్తకాల కోసం పుస్తకదమనె /గ్రంథాలయంకు వస్తుంటారు. బెంగళూరు విశ్వవిద్యాలయం, మైనూరు విశ్వవిద్యాలయం, కువ్వెంపు విశ్వవిద్యాలయం, ద్రవిడ విశ్వవిద్యాలయం, హంపీ విశ్వవిద్యాలయం... ఇలా పలు వర్షిటీల్లో విహారించి చేసే విద్యార్థులతో నిత్యం ‘పుస్తకదమనె’ కిటకిటులాడుతూ ఉంటుంది. ఈ మధ్య దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న విద్యార్థులు కూడా అరుదైన పుస్తకాల కోసం ఇక్కడికి వస్తున్నారు. కొన్ని కొన్ని సార్లు దేశం లో ఎక్కడ దౌరకని సమాచారాన్ని ఈ గ్రంథాలయంలో అందిపుచ్చుకుంటారు.

మిగతాది 23లో..

తెలంగాణ సినిమాకు తొలి కథానాయకుడు టి.ఎల్. కాంతారావు

సినిమాకు

నాటకం మాతృక. తొలి రోజుల్లో నాటకం నుండి ఎందరో నటులు, రచయితలు సినిమాల్లోకి ప్రవేశించి సినిరంగానికి కొత్త వెలుగులడ్డారు. ఆ కముంలోనే పారాణిక, సాంఘిక నాటకాల్లో రాణించిన ఓ తెలంగాణ కుర్రాడు అనేక అవరోధాలకు నిలబడి తన ప్రతిభాతో తెలుగు సినీ పరిశ్రమలో అగ్రణటుడిగా గుర్తింపు పొందాడు. వెండితెరకు సరిపడే స్ఫూర్ధ్రాపం, అధ్యాతమైన స్త్రీవ్యోజన్స్, చక్కని కంఠం ఆయనను సినిమా హీరోను చేసించి. జానపద చిత్రాలకు తేజి హీరో ఆయన. పారాణిక చిత్రాల్లో కృష్ణుడిగా, రాముడిగా, లక్ష్మణుడిగా, శివుడిగా ఆయన ధరించిన పాత్రలు ఒక ఎత్తైతే 'సారదుడి' పాత్రలో తెలుగు ప్రేక్షకుల మదిలో చెరగని ముద్ద చేశాడు. అంతేకాదు హీరోగా, విలన్గా క్వారెక్టర్ ఆళ్ళస్టగా సాంఘికచిత్రాల్లో కనువిందు చేశాడు. ఆయనే టి.ఎల్. కాంతారావు. ఈ ప్రఖ్యాత నటుడు తెలుగు సినీ రంగంలో తెలంగాణ గొంతుకగా తొలి సంతకమై కనిపిస్తాడు.

- జి.విజయ్కుమార్జీ, 9848078109

తెలంగాణ మట్టి పరిమళాన్ని సినీ రంగంలో గుబాళింపజేసిన టి.ఎల్.కాంతారావు పూర్వపు నల్గొండ జిల్లా కోదాడకు సమీపంలోని గుడిబండలో 16 నవంబర్ 1923న టి. కేశవరావు, సీతారామమ్మ దంపతులకు జన్మించాడు. కాంతారావు తెల్వి వయస్సు ఉన్నప్పుడే తండ్రి మరణించడంతో ఆయన బాల్యం అనేక ఒడిదుడుకుల్లో సాగింది. ఖమ్మంలో మిడిల్స్ మ్యాల్లో వస్తానియా అంటే 8వ తరగతి వరకు చదువుకున్నాడు. విద్యార్థి దశలోనే కాంతారావు పద్యనాటకాల పట్ల ఆకర్షితుడయ్యాడు. ఆ రోజుల్లో 'హరిశ్వరం', 'గయోపాభ్యాసం' పాపులర్ నాటకాలు. వీటి ప్రభావంతో మిత్రులను కూడ గట్టుకుని మొదటిసారి 'సతీసక్కుబాయి' నాటకాన్ని ప్రదర్శించారు. 1938లో 'బాలమిత్ర నాట్యమండలి'ని స్థాపించి చిలకమర్తి లక్ష్మినరసింహం పంతులు వ్రాసిన 'గయోపాభ్యాసం', పానుగంటి 'మధుసేవ' వంటి నాటకాలను ప్రదర్శించి రంగస్థల నటుడిగా గుర్తింపు పొందాడు. సరిగ్గా ఆ సమయంలోనే సురభి నాటక బ్యందం నాటకాలను ప్రదర్శించేందుకు గుడిబండ గ్రామానికి వచ్చింది.

అదేసమయంలో అనాటి కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులతో ఆయనకు సాన్నిహిత్యం ఏర్పడింది. వారి ప్రోఢ్వలంతో కాంగ్రెస్ పార్టీలో సభ్యత్వం తీసుకున్నారు. ఆయనపై కొందరు గిట్టని వారు ప్రభుత్వానికి ఫీర్యాదు చేశారు. కమ్యూనిస్టు, కాంగ్రెస్ వారితో కలిసి రజాకార్రకు వ్యతిరేకంగా కుటుంబులును తప్పుడు సమాచారాన్ని పోలీసులకు చేరవేశారు. దీనితో కాంతారావును అరెస్టు చేయాలని పోలీసు అధికారులు ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. విషయం తెలుసుకున్న ఆయన పోలీసులకు దొరకకుండా కుటుంబంతో సహ నాటి బ్రిటీష్ ముద్రాను రాష్ట్ర పరిధిలోని జగ్గయ్యేటకు మకాం మార్చాడు. అక్కడ బతుకు తెరువు కోసం ఆయన నాటకాన్ని ఆశ్రయించాడు. ఆదిశేషయ్య హిందిలో వ్రాసిన 'బొబ్బిలి' నాటకంలో ఒక ముఖ్యపాత్రాను పోషించారు. కాంతారావు చదువంతా ఉర్దూలో

అప్పటికే కాంతారావు ఆ గ్రామానికి మాలి పటేల్గా పని చేస్తున్నారు. ఆ ఊర్లో నాట కాలు ప్రదర్శించాలంతే గ్రామ పెద్దగా అనుమతి ఇవ్వాల్సింది ఆయనే కావడంతో సురభి సంస్థలో తనను చేర్చుకుని నటుడిగా అవకాశమివ్వాలని వారికి పరశు పెట్టాడు. సురభి సంస్థ మొదట ఒప్పుకోక పోయినా ఆయన ఉత్సా హన్ని కాదనలేక 'కృష్ణ లీలలు' నాటకంలో అవకాశ మిచ్చారు. ఆవిధంగా ఆయన సురభి సంస్థతో ప్రయాణిస్తూ 'గయో పాభ్యాసం', 'మధుసేవ', 'కనక తార', 'తెలుగుతల్లి' వంటి ఎన్నో నాటకాల్లో నటుడిగా నటించి గుర్తింపు పొందాడు.

సాగడంతో హిందీలో నాటకాన్ని అద్భుతంగా ప్రదర్శించేవారు. ఈ నాటకం బొఖ్యాలి యుద్ధం కథతో సంబంధంలేని కల్పితగాథ. ఇందులో విజయరామరాజు కూతురు అరవింద (హీరోయిన్) శ్రీ పాత్రలో కాంతారావు నటించారు. ప్రజలను చైతన్యపరిచే పాత్ర ఇది. ఈ నాటకాన్ని జగ్గయ్యేపు, గుంటూరు, విజయవాడ ప్రాంతాల్లో ప్రదర్శిస్తే ప్రజలు బ్రహ్మరథం పట్టారు.

ఆ రోజుల్లో నాటక రంగంలో గుర్తింపు తెచ్చుకుంటున్న నటీ, నటులు సినిమాల్లోకి వెళ్ళి తమ అదృష్టాన్ని పరీక్షించుకునేవారు. ఆ క్రమంలోనే నాటకాల్లో రాణిసున్న కాంతారావును ఆయన మిత్రులు సినిమారంగంలోకి వెళ్ళమని ప్రోత్సహించారు. ఇంటి పరిస్థితులు అంతంత మాత్రంగానే ఉండడంతో 1950లో కాంతారావు మద్రాసుకు ప్రయాణం అయ్యాడు. అక్కడ ఆయన మామగారికి తెలిసిన మిత్రుడి ఇంట్లో ఆశ్రయం పొందాడు. కాంగ్రెస్ నాయకుడు టి. హాయగ్రీవాచారి మేనల్లుడు టి. కృష్ణమాచారి (టి.కృష్ణ) తెలుగు చలనచిత్ర పితామహుడుగా పేర్కొనదగిన హెచ్.యం.రెడ్డి దగ్గర సహాయ దర్శకుడుగా పనిచేస్తుండేవారు. ఇది వరకే కాంతారావుకు ఆయనతో పరిచయం ఉండడంతో ప్రతిరోజు టి.కృష్ణను రోహిణి సంస్థలో కలుస్తుండేవాడు. కాంతారావు సినిమాల్లో వేశాలకు ప్రయత్నిస్తునే మద్రాసులో టి.కృష్ణతో కలిసి నాటకాలను ప్రదర్శించేవారు. ఓసారి కాంతారావు 'మేవార్' అనే హిందీ నాటకంలో ముఖ్యమైన మొహబ్బత్ భాన్ పాత్రను పోషించారు. ఉర్దూ బాగా తెలిసిన ఆయన అద్భుతంగా నటిస్తే, సినీ రంగానికి చెందిన ఎందరో ఈ నాటకాన్ని చూసి కాంతారావు ప్రతిభను మెచ్చుకున్నారు.

మేవార్ నాటకం కాంతారావును సినిమ పరిశ్రమ వారికి ఒక కర్రైన్ రైజర్లా పరిచయం చేసింది. 1951లో హెచ్.యం.రెడ్డి దర్శకత్వంలో 'నిర్దోషి' చిత్రం ప్రారంభము యింది. ఈ చిత్రంలో ఓ చిన్న పాత్రకు కాంతారావును మిత్రుడు టి.కృష్ణ రికమెండ్ చేయడంతో తొలిసారి సినీరంగానికి పరిచయం అయ్యారు. సినిమా మూటింగ్లో పాత్ర డైమస్టన్ ను పూర్తిగా అర్థం చేసుకుని నటించడాన్ని గమనించిన హెచ్.యం.రెడ్డి పాత్రనిడివి మరింత పెంచారు. కాంతారావులోని ఫోటో జెనికోస్, అద్భుతమైన కంరం హెచ్.యం. రెడ్డిలో కొత్త ఆలోచనకు తెరలేపింది. ఆ క్షణమే కాంతారావును తన తదుపరి చిత్రంలో హీరోగా ప్రకటించాడు. అంతేకాదు ఆయనను మరెక్కడ చిన్న పాత్రలో నటించవద్దని హుకూం జారీచేసాడు. చిన్నపాత్ర కోసం మూటింగ్కు వచ్చిన ఆయనకు హెచ్.యం.రెడ్డి ప్రకటన కాంతారావు జీవితంలో ఊహించని మలుపు తిప్పింది. 1952లో హెచ్.యం.రెడ్డి 'ప్రతిజ్ఞ' సినిమా ద్వార కాంతారావు తొలిసారి హీరోగా పరిచయం అయ్యాడు. ఇందులో సావిత్రి హీరోయిన్గా, రాజనాల విలన్గా నటించారు. షటే ఇక్కడ ఒక ఆసక్తికరమైన విషయం చెప్పాలి. ఓ తెలంగాణ వాడు హీరోగా నటించడం రాజనాలకు ఇష్టం లేదు. హీరోగా తనకు అవకాశం ఇవ్వాలని దర్శకుడిపై ఒత్తిడి తెచ్చాడు. కాని కాంతారావును హీరోగా పరిచయం చేస్తానని ఇదివరకే మాట ఇచ్చాను అతనే ఈ సినిమాకు హీరో అని హెచ్.యం.రెడ్డి. తేల్చిచెప్పాడట. మూటింగ్ మొత్తం

పూర్తయ్యాక రాజనాల ప్రాడక్షన్ డిపార్ట్మెంట్ వారిని తనవైపు తిప్పుకుని సినిమా ట్రైలీస్లో ముందుగా ఆయన పేరును వేసుకుని హీరోగా నటించిన కాంతారావు పేరును తర్వాత వేయించాడు. దీనితో ఈ సినిమాలో హీరో రాజనాల అన్న ప్రచారం జరిగింది. కొంతకాలం తర్వాత వాస్తవం వెలుగుచూసింది. అయితే 'ప్రతిజ్ఞ' సినిమా శతదినోత్సవం పూర్తి చేసుకుని హీరోగా కాంతారావుకు మంచిపేరు తెచ్చి పెట్టింది. మొదటి సినిమా విజయవంతం అయినప్పటికీ రెండవ సినిమా అవకాశం ఆలస్యంగా తలుపు తట్టింది. 1955లో బి. విరలాచార్య దర్శకత్వంలో 'కన్యాదానం' సినిమాలో హీరోగా నటించారు. ఇందులో హీరోయిన్గా షావుకారు జానకి, సి.యస్.ఆర్., వహీదారహమాన్లు నటించారు. ఈ సినిమా పెద్దగా స్క్రోన్ కాలేదు. ఈ సమయంలోనే కాంతారావు మద్రాసులో 'అన్నాచెల్లెలు' నాటకాన్ని ప్రదర్శించాడు. ఈ నాటకం సినీ ప్రముఖులను విశేషంగా ఆకట్టుకుంది. నాటకం చూసిన నిర్మాత పుండరీకాక్షయ్య యన్.టి.రామారావు తీస్తున్న 'జయసింహ' సినిమాలో తమ్ముడి పాత్రకు సిఫార్సు చేసాడు. ఈ సినిమాలో కాంతారావు నటించిన తీరును గమనించిన యన్.టి.ఆర్. "బ్రదర్ మీకు మంచి భవిష్యత్తు ఉంది" అని ప్రోత్సహించాడట. ఈ సినిమా కాంతారావుకు మంచి పేరు తెచ్చి పెట్టింది.

అప్పటి వరకు సాంఘిక చిత్రాలకు దర్శకత్వం వహించిన బి.విరలాచార్య జానపద చిత్రాలవైపు దృష్టి సారించాడు. 1959లో ఆయన దర్శకత్వం వహించే 'జయ విజయ' చిత్రానికి కాంతారావును హీరోగా ఎంపిక చేసుకుని నిర్మించాడు. ఈ సినిమా పెద్దహిట్ అయ్యాంది. తర్వాత కాలంలో ఈ ఇధరి ద్వారయం జానపద చిత్రాలకు ట్రైండ్ సెట్టర్స్గా నిలిచింది. వీరిధరి కాంబినేషన్లో 'కనకదుర్గ పూజామహిమ' (1960), 'వరలక్షీ ప్రతం' (1964), 'మదన కామరాజు' (1962), 'గురువును మించిన శిష్యుడు' (1963), 'నవగ్రహ పూజామహిమ' (1964), 'తోటలో పిల్ల-కోటలో రాణి' (1964),

‘విజయసింహ’

(1965), ‘జ్యోతిషం’ (1965) వంటి ఎన్నో చిత్రాలు హిట్ చిత్రాలుగా నిలిచాయి. ఈ విజయ పరంపరలో కాంతారావు జానపద కథానాయకుడుగా, కత్తి యుధ్ఘారుడిగా ప్రేక్షకుల నీరాజనాలు అందుకున్నాడు.

1960లో యన్.టి.రామారావు కృష్ణుడుగా ప్రధానపాత్రాలో ‘దీపావళి’ చిత్రాన్ని నిర్మించారు. అందులో నారదుడి పాత్రకు కాంతారావును ఎంపిక చేసారు. మాటింగ్ సమయంలో నారదుడి పాత్ర పోషిస్తున్న తీరును చూసిన రామారావు మంత్రముగ్గులయ్యారట. ఆ సందర్భంలో కాంతారావుతో ‘నేను సినీరంగంలో ఉన్నంత కాలం శ్రీకృష్ణుడు, రాముడు వంటి పాత్రలు ధరిస్తాను. కాని నారదుడి పాత్రను వేయను. ఆ పాత్ర ఎప్పటికీ మీ కోసమే రిజర్స్ అయిపుంటుంది” అని యన్.టి.ఆర్ వాగ్గానం చేశారట. ఇచ్చిన మాట ప్రకారం రామారావు నారదుడి పాత్రను ఏనాడు పోషించలేదు. ‘దీపావళి’ సినిమాలో నారదుడి పాత్ర కాంతారావుకు ఒక ట్రేడ్ మార్కును తెచ్చిపెట్టింది. కాంతారావు తనదైన శైలిలో మేనరిజాన్ని ఆపాదించి ఆ పాత్రకు ఒక గ్లామర్ ను సృష్టించాడు. దీపావళి సినిమా తర్వాత వచ్చిన సీతారామ కళ్యాణం’ (1961)లో యన్.టి.ఆర్.తో కలిసి నటించాడు. ఇందులో రామారావు రావణుడి పాత్రను పోషిస్తూ నారదుడి పాత్రకు కాంతారావును ఎంపిక చేశారు. ఆయనను పిలిచి “బ్రదర్ ఈ చిత్రంలో అసలైన హస్యం నారదుడి పాత్రలోనే పండుతుంది. నారద పాత్రధారణలో మీకున్న ప్రజ్జ్ఞ మాకు తెలియంది కాదు, అందుకే మిమ్మల్ని ఎన్నుకోవడం జరిగింది. ఈ పాత్రని తెరపై ఆవిష్కరించడంలో మీకు సంపూర్ణ స్వాతంత్యం ఇస్తున్నాం. మీకు ఏ విధంగా సంభాషణలు పలకాలనిపిస్తే అలాగే పలకండి, అలాగే అభినయించండి. ప్రేక్షకుల అభిమానాన్ని మాత్రం చూరగొనాలి!” అని యన్.టి.ఆర్. సూచనలు చేశారట. ఆయన సమ్మకాన్ని నిలపెట్టే విధంగా ఈ సినిమాలో నారదుడి పాత్రను చాలెంజ్గా తీసుకుని ప్రధానపాత్రలతో పోటీపడి కాంతారావు నటించారు. ఈ సినిమా ఆయనకు గొప్ప పేరు తెచ్చి పెట్టింది. ఈ నాటికీ సీతారామ కళ్యాణం’ ప్రేక్షకుల హృదయాలలో చిరస్నేహంగా నిలిచి పోయిన చిత్రం. ‘దీపావళి’, ‘సీతారామకళ్యాణం’ సినిమాలు యన్.టి.ఆర్. కాంతారావుల మద్య స్నేహబంధాన్ని ఏర్పరచింది. ఆ అనుబంధంతో వీరిద్దరి కాంబినేషన్లో ఎన్నో సినిమాలు వచ్చాయి. ‘మెహానీరుక్కాంగద’ (1962), ‘సతీసావిత్రి’ (1963),

‘మాయమశ్వేంద్ర’లో కాంతారావు నారదుడిగా నటించారు. అంతేకాదు నారదుడి పాత్రతో పాటు రాముడు, కృష్ణుడు పాత్రల్లోనూ రాణించాడు. ‘నర్తనశాల’ (1963), ‘బబువాహన’ (1964), ‘పాండవ వనవాసం’, ‘సతీసక్కుబాయి’, ‘ప్రమీలార్జునీయం’ (1965)లో శ్రీకృష్ణుడిగా ‘పాదుకా పట్టాభిషేకం’ (1966), ‘వీరంజనేయ’, సతీ సులోచన’ చిత్రాల్లో శ్రీరాముడిగా, ‘శ్రీకృష్ణరాయబారం’, ‘వీరాభిమన్యులో అర్పనుడిగా, ‘లవకుశలో లక్ష్మణుడిగా యన్.టి.ఆర్.తో కలిసి నటించాడు. పౌరాణిక చిత్రాలతో పాటు జానపద, సాంఘిక చిత్రాల్లోను కాంతారావు, యన్.టి.ఆర్.ల జోడి కొనసాగింది.

‘కంచుకోటు, ‘మర్మయోగి’, ‘చిక్కడు-దొరకడు’, ‘రక్త సంబంధం’ (1961), ‘ఆప్తమిత్రుడు’ (1963), ‘బీపు’ (1962), ‘దేశద్రోహాలు’ (1964), ‘ఆడబ్రితుకు’ (1965), ‘పల్చుటియుద్ధం’ (1966), ‘ఎకవీర’ (1969) వంటి చిత్రాలు విజయధంకా మ్రోగించాయి.

ఆ రోజుల్లో ఒకవైపు యన్.టి.ఆర్. పౌరాణిక చిత్రాల్లోను, అక్కినేని నాగేశ్వరరావు విషాదనాయక చిత్రాల్లో నటించేవారు. మరోవైపు సమాంతరంగా కాంతారావు జానపద చిత్రాల కథానాయకుడుగా ప్రభంజనం సృష్టించాడు. జానపద చిత్రాల నిర్మాతలకు కాంతారావు ఏకైకహిరోగా నిలిచారు. ఈ త్రమంలో యన్.టి.ఆర్. సైతం జానపద చిత్రాలలో హీరోగా నటించక తప్పలేదు. యన్.టి.ఆర్.తో అత్యధిక సినిమాల్లో నటించిన కాంతారావు, అక్కినేని నాగేశ్వరరావుతో ‘శాంతి నివాసం’ (1960) ‘శబావ్రజు’ (1961), ‘రహస్యం’ (1967), ‘బంగారు గాజులు’ (1968), ‘బంగారుకలలు’ (1974), ‘మహాకవి క్షీత్రయ్య’ (1976), ‘దేవదాసు మళ్ళీ పుట్టడు’ వంటి చిత్రాల్లో నటించాడు.

సి.యస్.రావు. సి. విశ్వనాథం, కె.యస్.ఆర్.దాస్, బి.ఎ. సుబ్బారావు వంటి దర్శకులు కాంతారావు హీరోగా ‘స్వర్ణగౌరి’, ‘సువ్యానేను’ (1962), ‘దేవసుందరి’, ‘సోమవారప్రతి మహాత్యం’ (1963), ‘బంగారు తిమ్మరాజు’, ‘తోటలో పిల్ల-కోటలో రాణి’, ‘మైరావణ’ (1964), ‘విజయసింహ’, ‘ప్రతిజ్ఞా పాలన’, ‘ఆకాశరామను’, ‘ప్రభండబైరవి’, ‘పక్కలో బల్లెం’ (1965) ‘భూలోకంలో యమలోకం’ (1966), ‘అగ్గిదొర’, ‘దేవని గలిచిన మానవుడు’, ‘కంచుకోట రహస్యం’ (1967), ‘పీరపూజ’, ‘అగ్గిమీద గుగ్గిలం’, ‘దేవకన్య’, ‘దేవుడిచ్చిన భర్త’, ‘రాజయోగం’, ‘రణబేరి’, ‘రాజసింహ’, ‘ఉక్కుపిడుగు’, ‘గండర గండడు’ (1969), ‘మెరుపువీరుడు’, ‘జన్మభూమి’, ‘సుగుణ సుందరి కథ’, ‘రైతేరాజు’, ‘ఖిద్గమీర’ (1970), ‘కత్తికి కంకణం’, ‘అందంకోసం పందెం’, ‘అడవి వీరులు’ (1972), ‘విజయ రాముడు’ (1974), వంటి చిత్రాల్లో కాంతారావు జానపద కథానాయకుడుగా ఒక వెలుగు వెలిగాడు.

కాంతారావు నటించిన జానపద చిత్రాలను తెలుగు వారు ఆదరించినట్టే తమిళ ప్రేక్షకులు బ్రహ్మరథం పట్టారు. తమిళనాట యం.జి.ఆర్. కటోట్లకు సమానం కాంతారావుకు నిలువెత్తు కటోట్లు పెట్టి నీరాజనాలు పలికారు. కాంతారావు హీరోగా తెలుగులో విజయం పొందిన ‘అగ్గిదొర’ (1967)

సినిమాను తమిళంలో 'మాయాదామోదరం'గా డబ్ చేసి విడుదల చేసారు. ఈ సినిమా భారీ కలెక్షన్లతో వంద రోజులు ఆడింది. ఆ తర్వాత 'గురువును మించిన శిఘ్యాడు' చిత్రాన్ని 'వీరమనోహరగా డబ్ చేసి విడుదల చేస్తే తమిళ ప్రేక్షకులు విశేషంగా ఆధరించారు. ఆయన నటించిన ఎన్నో చిత్రాలు తమిళ డిస్ట్రిబ్యూటర్లకు కనకవర్షం కురిపించింది. ఓ సందర్భంలో కాంతారావును ఆంధ్ర యం.జి.ఆర్.గా పేర్కొంటూ ఘనంగా సన్నానించారు.

1967లో అంజలీదేవి నిర్మించిన 'సతీ సుమతి' చిత్రంలో సుమతి భర్త పాత్రను పోషించడానికి నాటి అగ్రహరోలు నిర్మాకరించారు. అది గ్లామర్ లేని కుష్మరోగి పాత్ర. అంజలీదేవి కోరిక మేరకు ఆ పాత్రను పోషించడానికి కాంతారావు ముందుకు వచ్చారు. ఇది తెలిసిన కొందరు కాంతారావుతో హరోగా పాపులారిటీ ఉన్న సమయంలో ఇలాంటి పాత్రలు పోషిస్తే ఇమేజ్ దెబ్మతింటుందని ఆయనను వారించారు. భవిష్యత్తు ఉండడని జోస్యూం చెప్పారు. కానీ కాంతారావు ఈ సినిమాను ఛాలెంజ్గా తీసుకుని గ్లామర్లేని హరో పాత్రలో నటించి చిత్ర విజయానికి దోహదపడ్డాడు. ఈ సినిమా ఆయనకు మంచి పేరు తెచ్చి పెట్టింది. ఆ తర్వాత కాలంలో అంజలీదేవి ఆదినారాయణలు నిర్మించిన అనేక సినిమాల్లో కాంతారావు ముఖ్యపాత్రలు పోషించారు.

తెలుగు సినిమాను ఒక ప్రాంతం వారే ఏలుతున్న కాలంలో తెలంగాణకు చెందిన యం. సత్యనారాయణరావు, పురుషోత్తమ రెడ్డిలు 1960లో 'మంజీరా ప్రాడక్షన్'ను స్థాపించి సినిమాలను నిర్మించాలని ముందుకు వచ్చారు. బెంగాల్ భాషలో వచ్చిన 'దీవ్ జల్ జాయ్' చిత్రాన్ని తెలుగులో 'చివరకు మిగిలేదిగా తీసారు. కాంతారావు, సావిత్రి కాంపినేషన్లో వచ్చిన ఈ సినిమాలో ఒక మెంటల్ అనుపత్రి నర్సుగా సావిత్రి, మానసిక రోగిగా కాంతారావు నటించారు. సినిమా విజయవంతం కాకపోవడంతో ఆర్థికంగా దెబ్మతిన్న నిర్మాకలు మరో సినిమా తీయడానికి సాహసించలేదు. కానీ ఈ చిత్రం కాంతారావుకు, సావిత్రికి మంచి పేరు తెచ్చి పెట్టింది. నల్లగొండకు చెందిన దా॥ ప్రభాకరరెడ్డి మొదటిసారి ఈ సినిమాలో డాక్టర్ పాత్రలో నటించాడు.

తెలంగాణకు చెందిన మరో దర్శకుడు బి.యస్.నారాయణ దర్శకత్వంలో 1960లో 'మాంగళ్యం' సినిమా వచ్చింది. ఇందులో కాంతారావు, దేవిక ప్రధాన భూమికలు పోషించారు. అదేవిధంగా 1963లో బి.యస్. దర్శకత్వంలో వచ్చిన 'ఎదురీత' సినిమాలో, 1971లో వచ్చిన 'ఆనంద నిలయం'లో ఆయన హరోగా నటించాడు. ఎప్పుడు ఏది, ఎలా జరుగుతుందో ఎవరికి తెలియదు. అక్కినేని హరోగా సంగీత, సాహిత్య ప్రాధాన్యతలతో 'మహాకవి కాశిదాను' చిత్రాన్ని

నిర్మించారు. అదే సమయంలో కాంతారావు హరోగా తక్కువ బ్లడ్టెట్సో సహస్ర శిరచ్చేద అపూర్వ చింతామణి' చిత్రాన్ని తీసారు. ఒకేసారి ఈ రెండు చిత్రాలు ఒకేసారి విడుదల అయ్యాయి. కానీ 'కాశిదాను' సక్కెన్ కాలేదు. కానీ అపూర్వ చింతామణి ఘన విజయం సాధించింది. నాగేశ్వరరావు సైతం విస్యుం చెందారు. కాంతారావు జానపద చిత్రాల కథానాయకుడుగా విజయవరంపరతో నిర్మాతలకు కాసుల వర్షం కురిపించారు.

సాంత చిత్రాల నిర్మాణం

నిర్మాతగా మొదటి సినిమా 'సప్త స్వరాలు' 1969లో నిర్మించాడు. ఈ సినిమాకు హరోగా భావనారాయణ 'లవ్ ఇన్ ఆంధ్రా' అనే సినిమాను తీసారు. 'లవ్ ఇన్ ఆంధ్రా' సినిమా తెలంగాణ భాషను, యానను, సంస్కృతిని విమర్శిస్తూ తీసిన సినిమా. ప్రత్యేక ఆంధ్ర, తెలంగాణ ఉద్యమాలు సాగుతున్న సమయంలో ఈ రెండు సినిమాలు విడుదల అయ్యాయి. నిర్మాత భావ నారాయణ తెలంగాణ వారు తీసిన సినిమా

చూస్తారా, ఆంధ్రా మీద తీసిన సినిమా చూస్తారా అని ఒక ప్రాంతంవారిని రెచ్చ గొట్టారు. ఈ విద్యోషాల మధ్య కాంతారావు తీసిన 'సప్త స్వరాలు' ప్రేక్షకులు

అదరించక పోవడంతో ఆయన మొదటి సినిమా నష్టాన్ని మిగిల్చింది. 1969లో కె.యస్.ఆర్. దాన్ దర్శకత్వంలో 'గండర గండడు' రెండో సినిమాగా నిర్మిస్తే ఘన విజయం సాధించింది. ఆ తర్వాత కృష్ణ హరోగా 'ప్రేమ జీవులు' సినిమాను నిర్మించారు. మంచిచిత్రంగా పేరు వచ్చినా లాభాలను తెచ్చిపెట్టలేదు. 1974లో ఆయన నిర్మించిన 'గుండెలు తీసిన మొనగాడు' 1989లో నిర్మించిన 'స్వాతి చినుకులు' సినిమాలు నష్టాలను తెచ్చిపెట్టాయి.

ఈ సినిమా నిర్మాణానికి కాంతారావు సంపాదించిన ఆస్తి పోరాట కర్మారంలా కరిగిపోయింది. సినీ రంగంలో హరోగా సక్కెన్ అయిన కాంతారావు నిర్మాతగా ఫేయల్యార్ అయ్యారు.

క్యారెక్టర్ పాత్రల్లో కాంతారావు

ఒకవైపు హరోగా సెకండ్ హరోగా కాంతారావు నటిస్తాన్నను సమయంలోనే బాలయ్య నిర్మించిన 'నేరము-శిక్ష' (1973)లో దర్శకుడు కె. విశ్వనాథ్ సలహామేరకు ప్రత్యేక పాత్రల్లో నటించారు. ఆ పాత్రకు మంచిపేరు రావడంతో మధుసూధన్ రావు తాను నిర్మించే 'బంగారు కలలు' చిత్రంలో తండ్రి పాత్ర వేయమని కోరాడు. దానికి ఈ క్యారెక్టర్ వెయ్యాలూ వద్ద అని ఆలోచిస్తున్న సమయంలో నాగేశ్వర్ రావు సలహా మేరకు పూర్తిస్థాయి క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్టుగా సెకండ్ ఇన్నింగ్స్ ప్రారంభించాడు. 1974లో హరో కృష్ణ నటించి నిర్మించిన 'అల్లూరి సీతారామురాజు' చిత్రంలో పడాలు దౌరగా నటించాడు. 1974లో విజయనిర్మిల దర్శకత్వం వహించిన 'దేవదాను' చిత్రంలో పార్వతి తండ్రిగా నటించాడు. ఈ

సినిమాల్లో నటించినందుకు ఆనాటి అగ్రహారోలు, యన్.టి.ఆర్, నాగేశ్వరరావులు కాంతారావువట్ల కినుక వహించారు. కె.విశ్వనాథ్ దర్జకత్వం వహించిన ‘ఓ సీతకథ’ (1974)లో హోరోయిన్ సీత తన తండ్రి వయసున్న వృద్ధుడిని పెళ్ళిచేసుకుంటుంది. ఆ వృద్ధుడి పాత్రలో కాంతారావు నటించారు. ఈ సినిమా క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్టుగా ఆయనకు మంచి పేరు వచ్చింది. బాపు దర్జకత్వంలో వచ్చిన ‘ముత్యాలముగ్గు’ (1975) తెలుగు నాట ఓ సంచలనం స్పష్టించింది. ‘లవకుశ’ కథ ఆధారంగా కాలాను గుణంగా వచ్చిన మార్పులను ఇతి వృత్తంలో జోడించి సాంఘిక చిత్రం గా నిర్మించారు. అందులో హోరో తండ్రి పాత్రలో నటించిన కాంతారావు ఈనాటికి గుర్తుండి పోతారు.

అదేవిధంగా బాపు దర్జకత్వంలో వచ్చిన ‘గోరంతదీపం’ (1978) ‘మనవూరి పాండవులు’ (1978), ‘వంశవృక్షం’ (1980), ‘రాధా కళ్యాణం’ (1981) చిత్రాల్లో ముఖ్య పాత్రల్లో నటించి మంచి పేరు తెచ్చుకున్నారు. 1973 నుండి యన్.టి.ఆర్., నాగేశ్వరరావు, కృష్ణ వంటి అగ్రహారోలు నటించిన అనేక సినిమాల్లో క్యారెక్టర్ పాత్రల్లో ఓ వెలుగు వెలిగారు. ఆయన చివరగా చిరంజీవి హోరోగా వచ్చిన ‘శంకర్దాదా జిందాబాద్’ చిత్రంలో ప్రత్యేక పాత్రలో నటించారు.

బ్లాట్ తెర ప్రవేశం

‘మెటూ మార్పాసిన్’ ఒక క్రమపద్ధతిలో జిరిగితే అది హర్షణీయం. కాని కాంతారావు విషయంలో అదే ‘మెటూ మార్పాసిన్’ రివర్సీ పద్ధతిలో జిరిగినట్లు కనిపిస్తుంది. కథానాయకుడు పాత్రల నుండి క్యారెక్టర్ పాత్రలు నటించడం ఆ తర్వాత వెండి తెర నుండి బుల్లితెర మీదకు అడుగు పెట్టడం చెప్పాడని గిరిగింది. కాలానికి అనుగుణంగా తాను మారాడు టి.ఎస్. సీరియల్స్లో క్యారెక్టర్ నటుడుగా జీవితాన్ని ప్రారంభించాడు. ‘కలవారి కోడలు’ సీరియల్స్లో తండ్రి పాత్రలో నటించాడు. పుట్టపర్తి సాయిబాబా పై అంజలీచిన నిర్మించిన ‘సత్యసాయిబాబు’ సీరియల్స్లో సాయిబాబ తండ్రి పాత్రలో నటించాడు. స్వయంగా సత్యసాయిబాబ భక్తుడైన కాంతారావు ఈ పాత్ర తనకెంతో త్వరితి నిష్పిందంటాడు.

‘లవకుశలో లక్ష్మణది పాత్రకు జాతీయ అవార్డ్

కాంతారావు సినీ జీవితంలో ‘లవకుశ’ సినిమా ఒక మైలురాయిగా నిలిచిపోతుంది. ఈ సినిమాకు దర్జకుడు సి. పుల్లయ్య, నిర్మాత శంకర్రెడ్డి. ప్రధాన పాత్రలో యన్.టి.ఆర్. అంజలీచిన నటిస్తుండగా లక్ష్మణది పాత్రకు కాంతారావును ఎంపిక చేసారు. ఇది నచ్చని కొందరు ఆయనను తప్పించేలా ప్రయత్నించారు. ఇది తెలుసుకున్న యన్.టి.ఆర్. నిర్మాతలను

పిలిచి లక్ష్మణది పాత్రలో కాంతారావే నటిస్తాడని కరినంగా చెప్పాడట. 1963లో విడుదలైన ‘లవకుశ’ విశేష ఆదరణ పొంది తెలుగు ప్రేక్షకుల మనసును దోచుకుంది. ఈ సినిమా రామారావు, అంజలీచిలతో సమానంగా కాంతారావుకు గొప్పపేరు తెచ్చి పెట్టింది. లక్ష్మణది పాత్రకు భారత ప్రభుత్వం ఉత్తమ సహాయ నటుడిగా ఆయనకు పురస్కారాన్ని ప్రకటించింది. ఆనాటి భారత రాష్ట్రపతి సర్వేషప్లి రాధా కృష్ణ చేతుల మీదుగా జాతీయ బహు మతిని కాంతారావు అందుకున్నారు.

2000 సంవత్సరానికి నాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాంతారావును రఘువతి వెంకయ్య అవార్డుతో సత్కరించింది. పి.వి.నరసింహరావు కుమారుడు పి.వి.రంగారావు ఆధ్వర్యంలో ప్రైపరాబాద్ రవీంద్రబారతిలో ‘నట ప్రపూర్వ’ బిరుదునిచ్చి ఫునంగా సన్మానించారు. 1966లో నూరవ చిత్రం

‘పాదుకా పట్టాభిపేకం’ తర్వాత ఆయనకు జన్మని చ్చిన ప్రాంతం కోదాడలో పౌరసన్మానం జరిగింది. అనేకమంది సినీ ప్రముఖులు, రాజకీయ నాయకులు ఇందులో పాల్గొన్నారు.

అగ్రహారోల సుర్ఖించని ప్రభుత్వాలు

ప్రతి ఏటా సినీ అవార్డులు అందించే ప్రభుత్వాలు ఆయన పట్ల నిర్మించిన వహించాయి. చాలా ఆలస్యంగా కాంతారావుకు 2000 సంవత్సరంలో ఒక్క రఘువతి వెంకయ్య అవార్డునిచ్చి చేతులు దులుపుకుంది. నాటి పాలకులు దాదాసాహేబ్ పాల్స్, పద్మశ్రీ వంటి ప్రతిష్ఠాత్మక పురస్కారాలకు అర్హుడన్న సంగతి మరిచారు. సినీరంగ ప్రస్తానంలో కాంతారావును తనకు మంచి మిత్రుడుగా భావించిన యన్.టి.ఆర్. ఉమ్మడి రాష్ట్రాన్ని పాలించిన కాలంలో ఈ కుచేలున్న (కాంతారావు) పిలిచి ఏనాడు ప్రేమను పంచలేదు.

నాటక రంగం నుండి ఎదిగి 1951లో సినీ రంగానికి పరిచయం అయిన కాంతారావు ఇంతింతై వటుడింతై... అన్న చందాన ఆయన వందలాది సినిమాల్లో హోరోగా, క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్టుగా నటించాడు. జీవన ప్రయాణంలో ఎన్నో ఎత్తు పల్లాలను చూసాడు. రాజబోగాలతో జీవించిన ఆయనే కలిసిరాని కాలంలో సాధారణ జీవితాన్ని అనుభవించాడు. ప్రైపరాబాదులోని నల్లకుంటలో ఒక కిరాయా ఇంట్లో గడుపుతూ తన జీవిత చివరి మజిలీని పూర్తి చేశారు. అందుకే ఆయన దేనితో అనుబంధం పెంచుకోలేదు. అతీతుడుగా కనిపిస్తాడు. ఈ సినీ దిగ్గజం 22 మార్చి, 2009న ఈ లోకాన్ని విడిచివెళ్ళారు. తెలుగు సినీ చరిత్రలో ఆయన ఒక అద్భుతం. తెలంగాణ సినిమాకు తోలి కథానాయకుడగా ఆయన గురించి చదవనిదే మరో పేజీ మన ముందు సాక్షాత్కరించదు. అంతేకాదు కాంతారావు 60 ఏళ్ళ సినీ ప్రస్తానంలో తెలంగాణ సినీ దునియాకు కాంతారావు మూల విరాట్లు కనిపిస్తాడు. □□

భారతీయ చిత్రసీమలో ఒక మహా వృక్షం నేలకొలగించి. నషటినిమా ప్రపంచంలో భారత దేశానిమున్నతస్థానం కల్పించిన నటుడుగా పేరొంబించి అమిత్త చట్టి నవంబర్ 15న చివరి శ్వాస విడిచి రలోకం చేరుకున్నారు. సత్యజిత్తరే చిత్రాల కథాయకుడిగా ప్రభుత్వానింబిన సామిత్రి చట్టిది 60 డాక్టర్ సుధీర్ సినీ జీవనయానం. ఆయన సినిమాగంలోకి వచ్చే నాటికి బెంగాల్లో ఉత్తమ్ కుమార్ హోర్స్ గా కొనసాగుతున్న కాలం అది. ఆయంలో రే చిత్రాల్లో నటించి ఆయన తర్వాతి

- ప్రాచ్.రమేష్బాబు. 7780736386

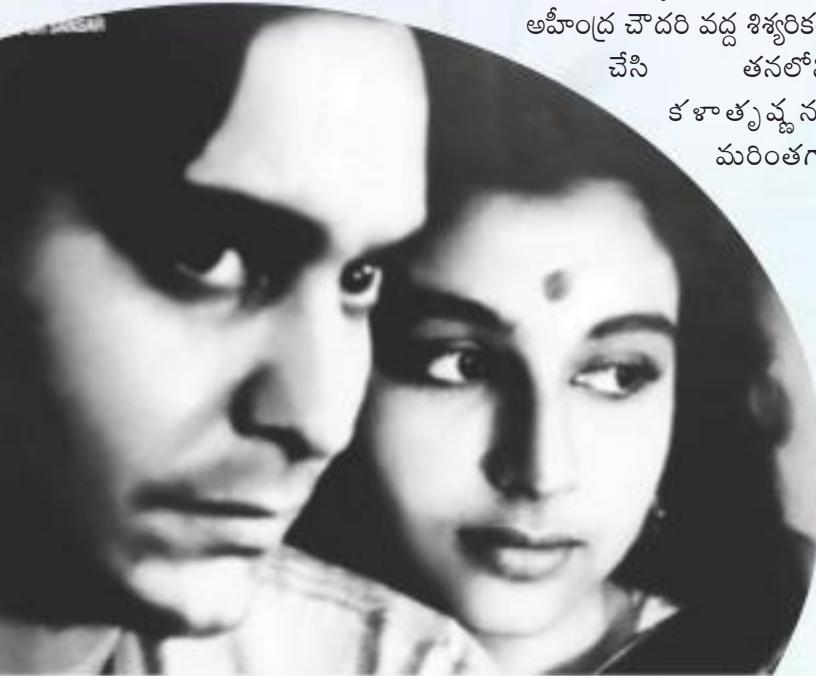

193

జనవరి 19న కలకత్తాలో జన్మించిన సౌమిత్రా చట్టోపాధ్యాయ కలకత్తా యూనివర్సిటీలో చదువుకున్నారు. చిన్నతనంలోనే ద్విజేంద్రలాల్ రే నాటకాలచే ప్రభావితమైనారు. కృష్ణ నగర్లో తన బాల్యం గడిపినపుడు అక్కడి నాటక సమాజాల నిర్వహణలో ఆయన తాతగారు కూడా ఉండేవారు. వీటి వలన ఆయన స్కూల్లలోనే నాటకాలు రాసి ప్రదర్శించారు. ఆ తరువాత ప్రేసిద్ధ నాటక ప్రయోక్త మృత్యుంజయ్తో స్నేహం కుదరడంతో ఆయన కళాజీవితం మలుపు తిరిగింది.

బెంగాలీ సాహిత్యంలో హన్ర్ డిగ్రీ పొందిన సౌమిత్రా కలకత్తా వర్షిటీలో ఎం.ఎ., చేశారు. విద్యార్థిగా ఉండగానే ఆ నాటి నాటక రంగ ప్రముఖుడు. దర్శకుడూ అయిన

చెన్న
కళల
మ

సౌమిత్రా చట్టర్జీ

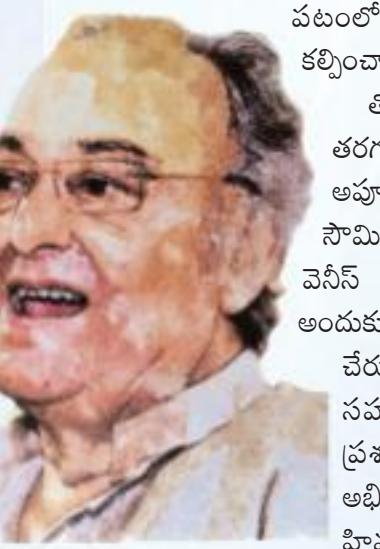
ఒక తరణికి లయనే ఆఖరి నటుడు

ద్విగుణికృతం చేసుకున్నారు. సరిగ్గ ఈ కాలంలోనే శిఖర భదురీ డైరెక్ట చేసిన నాటకం సౌమిత్రా నట జీవితాన్ని మలుపు తిప్పింది. తన స్నేహితుడి తల్లి ద్వారా శిఖర భదురిని కలుసుకుని ఆ తరువాత 1959లో శిఖర మరణించే వరకు వారి వద్ద పని చేశారు. నటునిగా, రచయితగా రూపుదిదుకున్నారు.

మొదట్లో కొంతకాలం రేడియో అనోన్సర్గా పనిచేస్తూ సినిమా అవకాశాల కోసం ప్రయత్నాలు ప్రారంభించినా ఆయనను ఎందుకో తిరస్కరించారు. అయితే అపరాజితో (1950) నుండి రేతో టుచ్చలో ఉన్న సౌమిత్ర ఒకసారి ‘జల్లూఘుర్’ (1958) సెట్లోకి వెళ్గానే ఆయన నా తరువాతి

అని అప్పుడికప్పడు ప్రకటించేశారు. అట్లా 1959లో ఆయన తన సినీ కెరీను ప్రారంభించారు. ఆ రోజుల్లో యువ రథింద్రనాథ్ టాగూర్లా ప్రేక్షకులకు కనిపించేవారు. ఆ తరువాత సత్యజిత్ రేటో పద్మాలుగు సినిమాలు చేశారాయన. రే వలననే సౌమిత్రి గా ఎదిగారు. వారిద్దరి కాంబినేషన్ భారతీయ చిత్రమ్ మాస్టర్ పీన్ అనదగిన చిత్రాలు రూపొందేందుకు చేసింది. అకిరా కురసోవా-ముఫెన్, మాట్రోయాన్ని, సోగ్రెర్ సీ-డి నీరో, డి కాప్రియో, మాక్స్ హోన్ సిడోల కాంబినేషన్ సరిపోల్చ దగినది తాల సమ్మేళనం.

యూర్ సంసార్' (1959) తరువాత 40 ఏళ్ల పాటు రేతో 15 సినిమాలు చేశారు. ఒక న్యా సినిమా డైరెక్టర్తో ఇన్ని లు చేయడం మరెవరి విషయంలోనూ జరగలేదంటే క్రాక్ కాదు. రేతో ఆయన చిత్రాలు వరుసగా దేవి (1960), య్యా (1961), అభిజాన్ (1962), చారులత (1964), య్యా (1965), అరబ్స్టర్ దిన్ రాత్రి (1970), అశాని సంకేత్, సోనార్కెల్లా (1974), జోయ్ బాబాఫులూనాథ్ (1978), రాజుర్ దేశ్ (1980), ఘుర్ బై రే (1984), సుకుమార్ రే, గణశత్రు (1989), శాఖా ప్రశాభ (1990). ఒకరంగా పట్టే సౌమిత్రా చట్టర్జీ వంటి మహో నటుడు లేకపోయి వుంటే రే పేర్కొన్న కళాభండాలనదగిన చిత్రాలు తీసేవాడు ననిపిస్తుంది. ఆపూర్వ కుమార్ రే, ఉమా ప్రసాద్ (దేవి), య్యా (తీన్ కన్యా) నర్సింగ్ (అభిజాన్), అమల్ (చారులత), వ్వ్ రే (కాపురుష్), ఆపిమ్ (అరబ్స్టర్ దిన్ రాత్రి), సందీప్ (రే), డా.అశోక్ గుప్తా (గణ శత్రు) వంటి పాత్రల కోసమే పుట్టారనిపిస్తుంది. వారిరువురు కలిసి ప్రపంచ చలన చిత్ర

పటంలో భారతీయ సినిమాకు స్థానం
కల్పించారు.

తొలి చిత్రం అపూర్ సంసారలో మధ్య
తరగతికి తక్కువ కింది తరగతికి ఎక్కువైన
అపూగా, పూట గడవడం కష్టమైన అపూగా
సౌమిత్రి చూపించిన నటన కార్డ్ వివరి, కెన్వీ
వెనీస్ చిత్రోత్సవాలలో విమర్శకుల ప్రశంసలు
అందుకున్నది. అప్పటి వరకు విదేశీ ప్రేక్షకులకు
చేరువైన రాజీకపూర్ను పక్కకు జిరిపి తన
సహజ నటనా కౌశల్యంతో పాశ్చాత్యుల
ప్రశంసలందుకున్న నటుడు సౌమిత్రి.
అభిజాన్ చిత్రంలో చేసిన నటన ఆయనను
హిమాలయా శృంగంపై నిలిపింది. ఆ
గంగాచరణ పాత్ర కూడా సౌమిత్రా నట జీవితంలో
వంటిది

సౌమిత్రా-రేల చిత్రాల గురించి ఎంత చెప్పుకున్నా ఎందుకంటే వారిద్దరినీ విడివిడిగా చూడలేము గనుక రే సమకాలికులైన తస్సన సిన్హా మృణాల్-సేన్, గౌతమ్ బి దర్శకుల చిత్రాల్లో నటించి మెప్పించడం ఆయన భవానికి తార్యాగణ. ఆకాశ కనుమ్ (1965), జిందర్ ల్ (1961), తీవ్ భువనేర్ పార్ (1969) దేఖా, అబార్ అరణ్యే కో, స్వరలిపి, సౌత్ పాకే బంధా (1963), పరిణీతంసార్ సిముంటే (1975), గణ దేవత (1978) వంటి చిత్రాల్లో నటించారు. వీటిలో రెండు హిందీ చిత్రాలున్నవి. తుత రంగాన్ని ఉత్తమ్కుమార్-సౌమిత్రాలు ఓ, పాతికేళ్ళ వైపు రెండు పార్యాలుగా తమ నట జైత్రయాత్రను ఏన్ని నిన్నరుకులు తెలుగురు

ప్రసాదముక్కు గాలిగాలిని వ్యవహరించాడు. ఈ ప్రసాదముక్కు క్షుద్రిత పాశాణ (1960), పునశ్చ, స్వయంవరం (1961), బినారపై (1962), ప్రాతి పొకె బిందా బర్లాలీ (

దేవదాన్ (1979), ప్రతిశోధ (1981), అగ్రదాని (1983), వంటి వందలాది చిత్రాలలో సౌమిత్రా చట్టీ నటన నాలుగు తరాల భారతీయ సినిమా ప్రేక్షకుల గుండెల్లో నిలిచిపోయింది.

సౌమిత్రా చట్టీ రంగస్థలంపైన ఆయనకు ఎనలేని ప్రేమ. పలు నాటకాలు రాయడమే కాక వాటిని డైరెక్ట్ చేసి, నటించారు కూడా. రాజ్కుమార్, ఫెరా, నికాంత, ఘుటక్ బిదయ్, న్యాయమూర్తి, టిక్ టిక్ వంటి నాటకాలు రాశారాయన. పైగా ఆయన కవి కూడా. పదికి పైగా పుస్తకాలు అచ్చు వేశారు. ‘ఎక్కు’ పత్రికకు పద్దెనిమిదేండ్ర పాటు ఎడిటర్గా పని చేశారాయన.

తన అర్థ శతాబ్దపు నట జీవితంలో అత్యన్నత పురస్కారాలు గౌరవాలెన్నో అందుకున్నారు సౌమిత్రా చట్టీజీ బెంగాలీ ఫిలిం జర్నలిష్ట్ అసోసియేషన్ వారి ఉత్తమ నటుడిగా 8 అవార్డులు తీవ్ర కన్యా, అభిజాన్, బాగిని, అశాని సంకేత్ (1974), సంసార సిమంతే (1976), కోని (1987), అగ్ని సంకేత్ (1989), క్రాంతిలార్ (2006) చిత్రాలకు అందుకున్నారు.

2017లో ఫిలింఫేర్ ఉత్తమ నటుడి అవార్డుతో బాటు, 1994లోనే లైఫ్టైం అచ్చీమెంట్ అవార్డు కూడా అందుకున్నారు. జాతీయ ఉత్తమ నటుడిగా అంతర్ధాన్, దేఖా, పొదాక్షేప చిత్రాలకు అందుకున్నారు. అయితే ‘దేఖా’ చిత్రానికి స్పెషల్ జూరీ అవార్డు అందుకున్నపుడు కమర్షియల్ హీర్ అనిల్ కపూర్ (పుకారి)కి ఉత్తమ నటుడిగా అవార్డు

జవ్వడం పట్ల ఆయన నోచ్చుకున్నారు.

ఇక ప్రించి ప్రభుత్వ కళా అవార్డు (1999), ఇటలీ ఫిలిం ఫెస్టివల్స్‌లో లైఫ్టైం అచ్చీమెంట్ అవార్డు, 1970లో పద్మశ్రీ, 2004లో పద్మభూషణ, సంగీత నాటక అకాడమీ పురస్కారం, 2017లో ప్రించి ప్రభుత్వ చెవలియర్ పురస్కారం, 2012లో ఆయన సినీ సేవలకు అత్యన్నత దాదాసాహెబ్ ఫాల్స్ పురస్కారం, బెంగాల్ ప్రభుత్వ పురస్కారాలు లెక్కలేనన్ని ఆయనను వరించి తమ గౌరవాన్ని పెంచుకున్నవి. కాథరిన్ బెర్ అనే ప్రించ డైరెక్టర్ ఆయనపై పూర్తి నిడివి దాక్యమెంటరీని నిర్మించారు.

సౌమిత్రా చట్టీ మనకు ఒక మహా నటుడుగా కనిపించినా ఆయనలో చాలా పార్శ్వలున్నవి. కవి, రచయిత, సంపాదకుడు, నటుడు, నాటక ప్రయోక్త, దర్శకుడు. ఒకటి మించి ఒక మహా కళా కారుడు ఏ స్థాయిలో కళా సేవ చేయగలడో అంతకు రెట్టింపు కళావిష్యరణ చేశారు. బెంగాలీ చిత్ర రంగానికి కాదు భారతీయ సినిమాకు ఆయన ఒక కొండ గుర్తు వంటివారు. ఒక సత్యజిత్రే, ఒక మృణాల్ సేన్, ఒక తపన్సిన్స్ ఒక అసిత్ సేన్ వంటి మహా దర్శకులకు ఒక కొస మెరుపుగా చెప్పుకోబడిన సౌమిత్రా చట్టీ మరణంతో బెంగాలీ చిత్ర రంగంలో ఒక తరం అంతరించింది. భారతీయ సినీ జగత్తులో ఒక ద్రువతార నింగిని చేరుకుంది.

అసాధారణమైన పాత్రలకు జీవం పోసి అజరామరంగా నిలిచిపోయారు సౌమిత్రా చట్టీ. ఒక సత్యజిత్ రాయ్, ఒక అపూర్ సంసార్, ఒక తీవ్ కన్యా, ఒక చారులత, ఒక సౌమిత్రా చట్టీ అంతే... అంతే... అంతే...

**

ఆగ్నివ బతుకులు

“తూ....నీయవ్వ,
చెప్పే ఇనకపోతివి... ఇగ నీసావ
గీడనే రాసిపెట్టినట్టుందే.. రాములా...? అవ్వనాడు
లేదు, అయ్యనాడు లేదు, గీ.. పట్టుంలనే మన
బతుకు తెల్లారేటట్టుంది. లింగవ్వ చెబితే ఇనక
పోతివి”, “నీ మాట పట్టుకొనున్నందుకు నన్ను నేను
చెప్పుతీసుకోని కొట్టుకోవాలె, నీ తల్లి....” నిప్పులపడ్డ
ఉప్పు తీర్చ రాములమ్మ మీద ఎగిరి పడుతుండు
రాములు.

- శీలం భద్రయ్య, 9885838288

అట్ట గాదయ్యా! సైను ..నే చెప్పేది సుత విశ్రాద”....
మద్దెనేత్రికాడొచ్చిన పురిటినోప్పులను భరిస్తూ రాములమ్మ
మొగనికి నచ్చచెప్పాలని చూస్తుంది.

“నీ యవ్వ ఒక్క మాట మాటల్లాడితే నిన్ను సంపి, నేను చస్త,
ఏమనుకున్నావో...అ....”, గిప్పుడు యాడ బోయి సావాలి, నీ
అవ్వచ్చి అడ్డం పడతదా... గీ పట్టుం జంగిల్ల, ఎట్టుయిద్దో, ఏం
కతనో..పో..” రాములు ఆజ్ఞన పడుతుండు.

రాములు కొండకింది గూడేన గోర్రను కాసుకుంట
బతికేటోడు. పుట్టంగనే వాని అయ్య సచ్చిండు. నాయనమ్మ
లింగవ్వ తాన పెరిగిండు. రాములు చిన్నతనంల అత్త చేతిల

పసిగుడ్డను బెట్టి రాములు తల్లి మారుమనువు
పోయింది. పగలనక రాత్రనక రెక్కలమ్మకొని,
దేవుని మీద భారమేసి ఎట్లనో గట్ట
కాలం ఎల్లదీసింది లింగమ్మ
రాములు చెయి కిందకు
నిక్కంగనే రెండు
వేకలనవ్వజెప్పింది.
రాములు ముసల్దాన్ని గోస

చూసి పెరిగినోడు. ఆ రెండు మేకలను కొన్ని
దినాలనే ఒడుపుగా పెంచి ఇరవైజేసిండు.

మేకల మేపడానికి గంటేడు భూమిజాగ కూడా లేదు.

ఎ పని చెప్పినా రాములు తొలగడని నల్గరి తాన మంచి పేరు
తెచ్చుకుండు. కాబట్టి ఏనాడు రాములు మేతకు, మేకల మేతకు
కొదువకాలేదు. బిడ్డల సాకినట్టు మేకల సాదిండు రాములు.

లింగమ్మ పాణం ఆయేపాయెనని జేసుకుంట ఓనాడు,
“బిడ్డా నేను ఉంటనో.. పోతనో... మనుండగ నీ లగ్గం
జేస్త బిడ్డా!” అనుకుంట రాములును ఒప్పిచ్చింది.

“నాకెందుకే అవ్వా లగ్గం, ఏం జూసి వత్తది పిల్ల” అని
రాములు వద్దన్నా కొన్నాళ్ళకు పేదింటి పిల్ల రాములమ్మను
జూసి చేసింది. రాములమ్మకు మారు తల్లి కాంచి రాములు
తానకు వచ్చినంక కష్టం మర్చిపోయింది. ఇద్దరికి ప్రేమ
తెల్పింది. కొంతకాలం చిలకా గోరింకల్లగా కలిసుండ్రు. ఈ
మద్దనే రాములమ్మ నీళ్ళు బోసుకుంది.

ఒకనాడు రాములమ్మ పొద్దుగుంజాల మొగనితో అంది.
“ఏమయ్యా ! మనం ఎన్నాళ్ళు ఈ మేకల కాసుకొని బతుకుతాం,
గట్ట పట్టుం దిక్కుపోయి ఏదన్నా పని జేసుకొని బద్దామా”
అంది.

అంతెత్తున లేసిండు.“తాసీలు మొకం దానా, అవ్వను నన్ను
యేరు జేయ్యడానికి వచ్చినావా, గిట్టుయితే ఇదుపుకాయితం
ఇస్తా! నీ అవ్వ గారింటికి పంపిత పో..” అన్నడు. గంతే
రాములమ్మ మళ్ళా ఆ మాట అన్నే.

ఆ ముచ్చట రాములు ద్వారానే ముసలమ్మ సెవిన పడ్డది.
“బిడ్డా! నేను అయిపోయే కతను, నన్ను బట్టుకొని ఏలాడితే
ఏముస్తది, రాములమ్మ మాట ఇను” అన్నది లింగమ్మ

అవ్వ మాటలను ఆలోచన జేసిండు. అవ్వ మాట
రాములుకు గురి. కాదనలేక పట్టుం దారి పట్టిండు. ఉన్న ఇరవై
మేకలలో పంతొమ్మిది మేకలను కట్టంగూరు అంగడికాడ అడ్డికి
పాపుశేరు అగ్గువకు అమ్ముకోచ్చిండు. మిగలిన ఆ ఒక్క మేక
గంగవ్వ దాన్ని పావరంగా సాదుకుండు. అమ్మ బుద్ధి కాలేదు.
అవ్వకు తోడుగా ఉంచి, మేకలమ్మిన పైసలు తీసుకొని పట్టుకొని
పట్టుం జేరిండు.

చెయి తిరిగిందాక రోడ్డు పక్కన గింత గుడిసేసుకొని కాలం

ఎల్లదీన్నామని రాములమ్మ ఆలోచన చేసింది. రాములు కాదనలేక పోయిండు. యొంత పనిలున్న అప్పుడప్పుడూ పెండ్లాన్ని తోలుకబోయి ప్రభుత్వానుపత్రిల డాక్టరుకు చూపిస్తుండు. రాములు పట్టుం చేరంగనే మొదలు ఒక పొపుల పనికి కుదిరిండు. రోజు బత్తెం, గయి తిండికి ఆస్తలేవు. ఇద్దరికీ తోడు ముగ్గురయితే గియి సరిపోవనే కదా పట్టుం ఒచ్చింది. గిట్లయితే లాభం లేదని తెచ్చిన పైసలు పెట్టి బేరం మొదలుపెట్టిండు. రోడ్డు పక్కన పండ్ల బేరం. యాపారం జోరుగనే మొదలైంది. పట్టుంల జనాల కాడ గన్నిగనం పైసలు యాడ నుంచోస్తున్నాయో అర్థం కాకపోయేది. ధర ఎంతన్నా ఎగబడి మరీ కొనేటోళ్ళు. చేతిల పైసలు నిండుగ కనబడ్డుంటే రాములమ్మ మాట నిజమైనందుకు సంబుర పడ్డడు. కడుపుతోని ఉన్నదని కావాల్చిందల్లా నోటికి ఇంపుగ అందిచ్చిందు. యెన్నడు కనని, తినని రుసులు నాలికకు చూసింది రాములమ్మ.

పెండ్లాం రాములమ్మకు నెలలు నిండినయి. “జక గది చూసుకొని, దానిలోకి మారుదామని..” అంటే “నాట్టినాలు ఆగయ్యా..” అని ఆపుతూ వచ్చింది ఇన్నాళ్ళు రాములమ్మ. యాపారం జోరు మీద పడి రాములు కూడా ఆ మాట, గట్టిగ అనలేదు.

గీ ముచ్చట తెల్పి న అవ్య “రాములమ్మ ఇంటికాడ నీళ్ళాడుతది, రమ్మని చెప్పింది”.

మొగనికి ఉడుకబెట్టేసే దిక్కులేదని రాములమ్మ గా మాటలు సెవిన పెట్టలేదు. తల్లిగారు పట్టించుకోకున్నా, పట్టించుకునే మొగన్ని వదిలి వూరు పోఱుద్ది కాలేదు.

“అన్ని వదిలేసి పోదాం..” అన్న రాములును, “ఇప్పుడిప్పుడే కుదురుకుంటున్నం. గిప్పుడు పోతే ఈడ యాపారం ఇంకోలు జేస్తరు, వద్దులే వయ్యా, భగవంతుడు సల్లగ జూస్తే అంతా బాగే అయితదని !” అడ్డు చెప్పింది.

“ఇదేమిచ్చంతమో రాములా, ఏదో మాయదారి కరోనా రోగమైచ్చి లోకమంతా కట్టడి జేస్తుండ్రంట, బయట అడుగు పెద్దే పోలీసులు గొడ్డును బాదినట్టు బాదుతున్నారని సర్కృ మొగడు చెప్పిండు” అని పోద్డుగుంజాల రాములమ్మకు చెబుతుండు.

“యాపారం కుదురుకుంటున్నప్పుడే గిది రావాల్నా” అని రాములమ్మ బాధపడ్డుంది.

రాములమ్మ అసలే వట్టి మనిషి కాదాయె. బాధపడ్డుంటే చూడలేక, “ఏం కాదులేవే! నాల్గు దినాలు ఇండ్లల్ల ఉండాల్చుంట, అంతే” అన్నాడు.

“అంతగ నీకు ఉండబడ్డి కాకపోతే మన ఊరికి పోదాం, వచ్చిన కాన్నించి వూరు మొకం కూడా చూడక పోతిమి, వో నాల్గు దినాలు ఇంటికి పోయి ముసల్లాని కాడ ఉండివద్దాం.

ముసల్లానికి కూడా బాగాలేదని మొన్న కబురు తెల్పింది. “ఎమంటావు” అడిగించు రాములు.

“ఎందుకు లేయు నాల్గు దినాలకు ఊరికి పోవడం. నా వాలకం ఈడకు అడికి తిరిగేటట్టు ఉండా, బిడ్డ ఇయ్యాల్నో రేపో అన్నట్టుంది. నాల్గు దినాలైతే ఈ రోగం పోద్ది అంటున్నావుగా, ఈలోపు నీల్లాడితే.. మీ అవ్య కాడకు ఎట్టాగు పోవాల్చిందేనాయే” అంది.

“అదీగాక ధర్మశిష్టరం కాడ మేకపోతు కోస్తమని మొక్క గూడా వుండాయే” అన్నది.

కండ్లల్ల ఇంటికాడ వదిలోచ్చిన మేక గంగవ్వ గుర్తొచ్చింది.

వూరు వదిలోస్తుంటే అది చంటిబిడ్డ తగిల్చుట్టు కాల్లల్లనే అడ్డం తిరిగింది. ఈ మద్య నాలుగు పిల్లల్ని ఈనిందని తెల్పింది.

మూడ్రోజులు దాటింది. కరోనా రోగం పోలేదు. వదిహేను రోజులు ఇంట్టే ఉండాలని మైకుల్ల చెప్పింద్రు. చేతిలున్న పైకం పండ్లకని ఇచ్చిందు. యాపారం

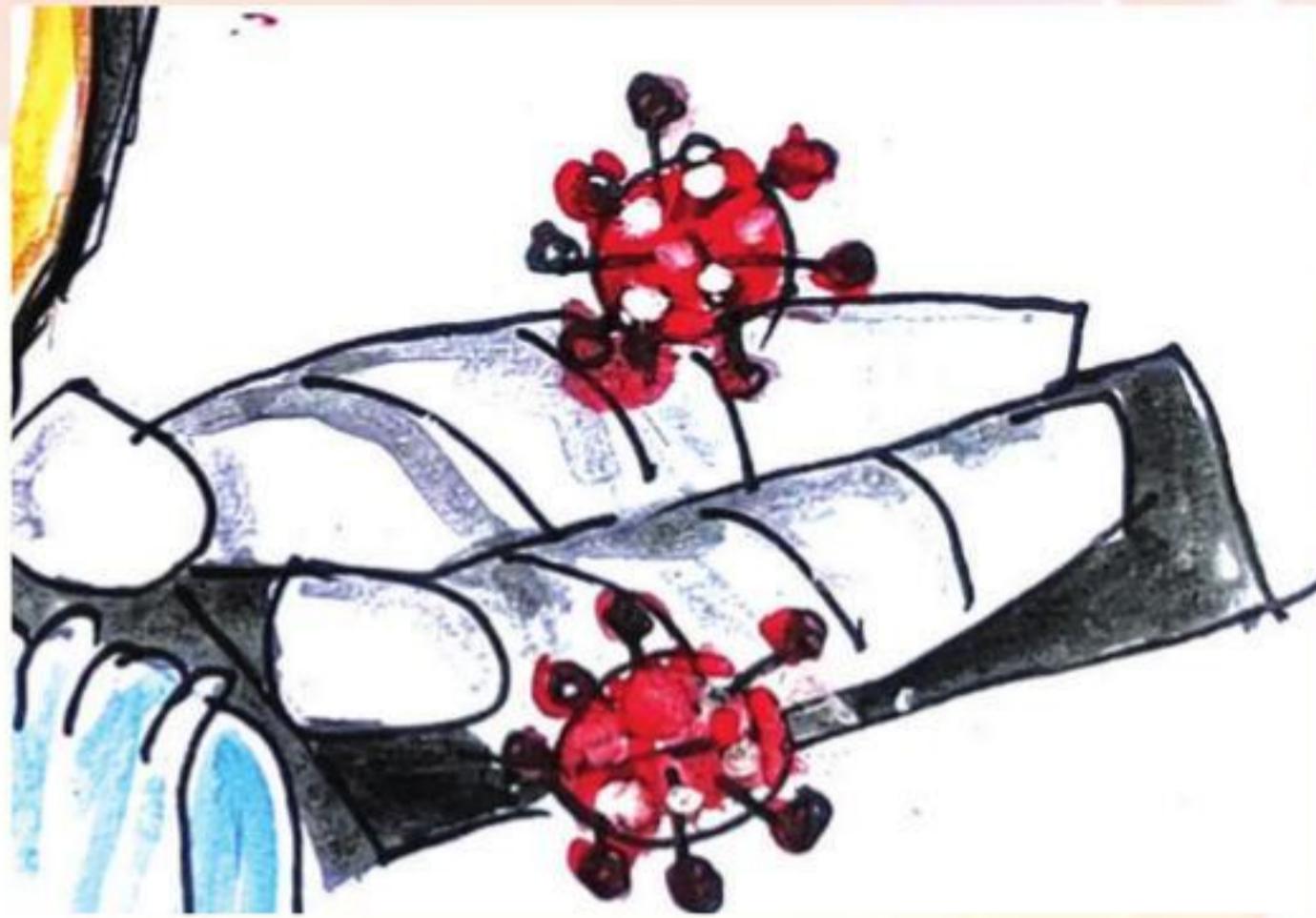
కుంటుపడ్డది. నాలుగో దినం అడ్డరాత్రి రావులమ్మకు తేలిక నొప్పులు మొదలయినయి. బయట బండ్లు తిరగడం ఆగినయి. రాములుకు కాళ్ళు జేతులు ఆడతల్లేవు. దావభానాలు, దుభానాలు బందైనయని రేడియో వార్తల్ల చెబుతుంద్రు. చుట్టుపక్కలున్న గుడిసెల తానాకు పోయి సర్కృను పిల్లుకొచ్చిందు. వచ్చి చూసింది. రెండో తాప నొప్పులకు పిలువమని చెప్పి పోయింది. పెండ్లాం బాధని చూడలేక ప్రేమతో రాములమ్మను తిడుతుండు. అవ్య చెప్పినట్టు “పసిద్దకు ఇంటికి పొతే బాగుండు” చెప్పే ఇనని పెండ్లాం బట్టుకొని ఏం జేస్తనని..” మాటిమాటికి లోపల గునుగుతుండు. లోపలికి బయటకు తిరుగుతుండు.

దేవుని దయవల్ల రాములమ్మ పాలుపిందేటాల్లకు నిమ్మలంగ పసిద్దయింది. మగపిలగాడు పుట్టింటికలకు గుట్టకొస్తనని మొక్కిందు. పుట్టిన పిలగాడు కాసేపటికి ఏడ్పు అందుకుండు. తల్లిదండ్రి మోకాల్లో సంబురం మెరిసింది.

“గిన్ని పాలు పుట్టిచ్చుక రాపో ..” అని సర్కృ అనంగే, “పాలు తెస్తనని” రాములు బయటకు ఉర్మిందు. కాసేపటికి వోళ్ళంతా దెబ్బలు. చోక్కు ఇప్పిన రాములు ఈపినంతా వాతలు.

“ఏమయిందయ్యా ..” అని రాములమ్మ అడిగితె, బయట తిరిగితే పోలీసులు కొడుతుంద్రని చెప్పిందు.

“పాలకని చెప్పకబోయినవా” అంది రాములమ్మ. అది పట్టించుకోలేదు రాములు. రాములు మది నిండా సంబురమే. దెబ్బల బాధ ఇసుమంతా లేదు.

పిలగాన్ని తీసుకొని ఇంటికి వస్తున్నని రాములు నాయనమ్మకు కబురిచ్చిందు. కొడుకును ముసల్లనికి చూపించాలని ఆరాటపడుతుండు రాములు. చిన్నపుటి నుండి కడుపు కాసుకొని సాకిన అవ్యాను ఏనాడు వదిలి లేదు. అందుకే నాయనమ్మ కాడికి పోవాల్ని మనసు తొందర పడుతుంది. రాములమ్మను, పిలగాడిని తీసుకొని ఊరికి అధ్యరాత్రి పూట పయనమయిందు. పొద్దుందాక పోలీసులు పోనిస్తేరు. వాళ్ళకు దొరికినమంటే పెండ్లాం ముందట దెబ్బలు తినడం నామోషి అయితది. అప్పటికే దారంతా కాపు గాసి వీపులు పగలగొడుతుండని అందరు అనుకుటుందు. దుఖానం మూసి, నర్సుక్కుకు చెప్పి బయల్దేరిందు.

“పైలం..” అని నర్సుక్కు జాగ్రత్త జెప్పింది. రాములమ్మ చేతిల వద్దన్నా యాబైరూపాయాలు బెట్టింది. పైసలెక్కువిస్తనని చెప్పి పండ్ల బేరం జేసే మస్తానుబాయిని బతిమిలాడి, ఆటో కిరాయికి తెచ్చుకుని, రాములే ఆటో తోలుకుంట ఇంటిదారి పట్టిందు.

ఆటో రోడ్స్ మీద పొతే పోలీసులు పోనిస్తెల్లరని అధ్యదారి పట్టింది. రాములయ్య మనసు నిండా నాయనమ్మ కళ్ళల్లో ఉండే

సంబురం గుర్తుకొస్తుంది. చిన్నతనం నుండి కష్టపడి పెంచి ఒకింటోన్ని జేసిన నాయనమ్మంటే ప్రాణం. ఇన్నాళ్ళు నాయనమ్మను ఇడిసి ఉన్నందుకు వెలితిగా ఉంది. ఆటో చెర్చుకట్ట మీంచి పోతుంది. వండేసే దిక్కు లేక, చేసుకునే ఓపికలేక మంచానపడ్డ నాయనమ్మను తలుసుకొంగనే కండ్లల్ల నీళ్ళు కమ్మిసయి.

రాములుకు పుట్టిన బిడ్డ చూడడానికి కండ్లల్ల వత్తులేసుకొని, నిడ్డరపోకుండా ఎదురుజూస్తుంది లింగమ్మ కొడుకే మళ్ళి పుట్టిండని సంబుర పడుతుంది. తెల్లారింది. ఇంకా రాములు జాడ లేదు. పొద్దు వంగుతుంది. లింగమ్మకు ఆశ చావలేదు. చీకట్లు కమ్ముకున్నయి. సైరను సప్పుడయితంది. వూల్లె సార అమ్మేటోల్లను పోలీసులు పట్టుకబోతున్నట్టుంది. మదిల అనుకుంది లింగమ్మ. అప్పుడప్పుడూ పోలీసోళ్ళు వస్తరు. పట్టుకబోతరు. కాసేపట్లో ఆ సైరను సప్పుడు లింగమ్మ ఇంటిముందాగింది. తెల్లబట్టలు యేసుకోని వున్న ఇద్దరు మనుషులు అంబులెన్సులో నుండి దిగిందు. మూతులకు తెల్లగుడ్డలున్నాయి, మసక మసక కనబడ్చున్నయి. రెండు పీనిగలు తెచ్చి ఇంటి ముందేసిందు. చిన్న పిలగాడ్డి చేతిల బెట్టి పోయిందు. కాళ్ళ మంచంల నుండి లేసె బలమేలేని లింగమ్మకు వాళ్ళ పీనిగల దానం చేసే ఓపిక ఎక్కుడిది. గుంజకున్న మేక గంగమ్మ మది గుంజుతుంది. పల్ప తెంపుకుంది. పిలగాడి ఆకలి తీర్చింది. కాసేపటికి లింగమ్మ కండ్లల్ల నిండిన నీళ్ళు ఇంకినయి. ఇంటి ముంగల రాములు, రాములమ్ములు పాశిపేనిగలయిందు. వూరి జనాలకు చేరిన కరోనా భయం మానవత్వంను మింగింది. పీనిగల కాడ మనిషి కరువయ్యాందు. గుంజకు కట్టేసిన మేక గంగమ్మ ఒక్కటే కన్నీరు పెడుతుంది. ముస్టి కూడా కన్ను మూసినందుకు.

6 తరువాయి...

అన్నింటికన్నా సమాజ సేవకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇస్తాను. ఇక వ్యక్తిగత స్వార్థం ఎక్కువ అన్నారు. అదీ నిజమే. కారణం నాకు నా పిల్లలపై, కుటుంబంపై ఉన్న అవ్యాజమైన అనురాగం. నా ప్రియ నేస్తుం ‘జయ’ అహార్పశలు పిల్లల గురించి ఆరాటపడుతూ తన ఆరోగ్యం నిర్లక్ష్యం చేసింది. ఎంతగా అంటే, అన్ని పరీక్షలు చేయించుకోవడానికి ఒక రెండు వేలు పెట్టి హస్పిటలక్కి వెళ్ళమన్నా ఆ డబ్బులపై పిల్లలకు ఒక డ్రైస్ వస్తుంది. నా గురించి నేను అంత డబ్బు పెట్టుకోవడం అవసరమా అనేది. కాని దురధ్యప్పం ఒకసారి అనారోగ్యానికి గురయిన ఆమెను బలవంతాన హస్పిటలక్కి, నేను తీసుకెళ్తే డాక్టర్ ఆమెకు కాస్టర్ అని, అలస్యం అయినందున నయం కాలేనంతగా ముదిరిందని చెప్పారు. ప్రతీ ఏడుగురు మహిళల్లో ఒకరికి క్యాస్టర్ ఉంది అంటే ఎంత భయంకరంగా వ్యాపించిందో ఆలోచించండి. రెండు నెలలలో తను చనిపోయింది. ఆమె పిల్లలు చాలా చిన్న వాళ్ళు. వారికి ఆమె అండ చాలా అవసరం. నిజంగా పిల్లలపైన ప్రేమ ఉండడం అంటే ఏమిటి? బతికుంటే వారికి ఎన్నో కొత్త డ్రైస్సులు,

బహుమతులు ఎన్నో కొనిఫోచ్చు. ప్రేమ పంచివ్వపచ్చ. కన్నవాళ్ళు ఆరోగ్యంగా కడవరకు ఎవరితో సేవ చేయించు కోకుండా, వారికి తమ అనుభవంతో సహాయం చేయడమే, వారికి మనమిచ్చే, వెలలేని నిజమైన బహుమతి అని నాకు అర్థమయ్యాంది. అలా సమాజం లో నాకు అనేక వేల ‘జయ’లు కనిపించారు. ఆరోగ్యమైన ఆహారపుటలవాట్లతో, వ్యాయామంతో అనారోగ్యాన్ని తరిమివేయపచ్చ. తల్లి లేని వారికి తల్లి లోటు బాగా తెలుస్తుంది. కారణం నేనూ అలా తల్లి లేని బిడ్డనే. అందుకే ఇంకి బిడ్డ, తల్లిని ఇలా అనారోగ్యంతో లోపద్ద అనిపించి ఆ దిశగా నేను నదుస్తూ, అందర్నీ చైతన్యవంతం చేస్తున్నాను. ఇందులో నా భర్త, పిల్లల సహకారం ఇతోధికంగా ఉంది. ఇంకెవేరుమనుకున్నా నాకే బాధ లేదు. సభాముఖంగా నా వినతి ఏమిటంబే దయచేసి మీ పిల్లలపై ప్రేమే ఉంటే, తల్లితండ్రులూ మీ ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోండి. అర్థం లేని త్యాగం పేరుతో తొందరగా వారికి దూరం కాకండి. ఈ అవకాశం ఇచ్చిన అందరికి ధన్యవాదాలతో....’ రెండు చేతులు జోడించిన ఆమెపై చప్పట్ల దుప్పట్లు అనంతంగా ఆగకుండా కురిసాయి. *

పారశాల ఆవరణ అంతా చాలా సందడిగా ఉంది. విద్యార్థిని విద్యార్థులు చక్కగా ముస్తాబై వారి అమ్మలతో కలసి పారశాలకు చేరుకుంటున్నారు.

మాతృదినోత్సవం సందర్భంగా ఈరోజు పారశాలలో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి విద్యార్థిని విద్యార్థుల అమ్మలందరిని ఆహ్లాదించారు.

ఆదే పారశాలలో నవ తరగతి చదువుతున్న రఘు, వాళ్ళ అమ్మతో కలసి పారశాలకు చేరుకున్నాడు.

పారశాలలో ఏపైనా సమావేశాలు జరిగితే రఘుకు పట్టరాని సంతోషం, ఎందుకంటే రఘుకు అల్లరి చేయటమంటే బలే సరదా!

ఖ్లాస్ రూముల్లో పరుగులు తీస్తూ పడుతూ లేస్తూ, విసుగు, విరామం లేకుండా ఎంత అల్లరైనా చేయొచ్చు. ఇలాంటప్పుడు తనని ఎవరూ పట్టించుకోరు అని రఘు ఆలోచన. ఈ రోజు కూడా రఘు తన ఫ్రెండ్స్ లో కలసి పారశాల ఆవరణలో పరుగులు తీస్తున్నాడు. ఇంతలో సభ ప్రారంభమవుతుందని ప్రకటన విని రఘు నెమ్ముదిగా అమ్మ వద్దకు చేరాడు. వేదికపై అతిధులందరు ఆసీనులైనారు. ముందుగా ప్రధానోపాధ్యాయురాలు మాటల్లడుతూ సమావేశానికి హజ్రెన అమ్మలందరికి మాతృదినోత్సవ శుభాకాంక్షలు తెలియజేసారు.

అనంతరం అతిధులు మాటల్లడుతూ నేడు సమాజంలో మహిళలు ఎదుర్కొంటున్న అనేక సమస్యల గురించి వాటిని ఎలా అధిగమించాలో చెప్పారు. ముఖ్యంగా పిల్లల భవిష్యత్ ను తీర్చిదిద్దాల్చిన బాధ్యత తల్లులదేనని, పిల్లలకు ప్రేమను పంచుతూ వారి విద్యాభివృద్ధికి కృషి చేయాలని అమ్మ గొప్పతనాన్ని

కొనియాడుతూ, ముఖ్య అతిధిగా హజ్రెన మండల విద్యాశాఖాదికారిణి గారు తల్లులను ఉద్దేశించి ప్రసంగించారు.

అనంతరం వివిధ అంశాలలో ప్రధములుగా నిలిచిన విద్యార్థుల పేర్లను ప్రకటించారు, అందులో తన పేరు కూడా ఉండటంతో రఘు ఒక్కసారి ఉలిక్కిపడ్డాడు. నా పేరు పొరపాటున పిలిచారా? రఘుకు ఏమి అర్థం కావటం లేదు.

పిల్లలను ఒక్కొక్కరిగా వేదిక పైకి పిలిచి ముందుగా వారి అమ్మలకు సన్మానం చేస్తున్నారు. సభ చప్పట్లతో మారుమోగుతూంది.

ఇంతలో రఘు వంతు రానేవచ్చింది. అందరి చప్పట్ల మధ్య అమ్మతో పాటు వేదిక పైకి వెళ్ళాడు రఘు. అమ్మను శాలువాతో సున్నాచించారు. తర్వాత ప్రధానోపాధ్యాయురాలు మాటల్లడుతూ, ఈ సంవత్సరం కొన్ని ప్రత్యేక బహుమతులు ఇస్తున్నాము. అందులో మొదటి బహుమతి రఘు సాధించాడు. అనగానే సభలో మరల చప్పట్లు.

నేను ఎందులో పాల్గొనలేదు గదా! రఘు మనసులోఒకటే ఆలోచన.

ఈ బహుమతి రఘుకు ఇచ్చే ముందు మీకు కొన్ని విషయాలు చెప్పాలి. రఘు చాలా తెలివైన, చురుకయిన విద్యార్థి. తనకున్న తెలివి తేటలకు అల్లరి పై కాకుండా చదువు మీద గాని ఏ ఇతర రంగాలపై దృష్టి పెట్టినట్టుయితే రఘు తప్పకుండ రాణిస్తాడు. కానీ అల్లరి మీద తప్ప ఏ ఇతర కార్యక్రమాలపై శ్రద్ధ చూపటం లేదు. రఘు ఇక నుండి అయినా బాగా చదవాలని మంచి విద్యార్థిగా

పేరు తెచ్చుకోవాలని, తనలో మార్పును కోరుతూ ఈ “అల్లరి” బహుమతి అందజేస్తున్నాము. రఘు సిగ్గ పదుతూనే బహుమతి అందుకున్నాడు.

కార్యక్రమం ముగిసింది.

మౌనంగా అమ్మతో కలసి ఇంటికి చేరుకున్నారు. Hm మేడమ్ చెప్పిన మాటలు రఘు మనసులో పదే పదే గుర్తుకు వస్తున్నాయి. మొదటి నుండి అమ్మ చెప్పిన మాటలు విని వుండాల్చింది, ఇక నుండి అయినా అమ్మ మాట వినాలి. బాగా చదివి అమ్మ, నాన్నలకు మంచి పేరు తేవాలి. పియానో వాయించటం అంటే నాకు చాలా ఇష్టం. రేపటినుండి ఆ క్లాన్ కు వెళ్లాలి. నాకు ఇష్టమైన రంగంలో అందరిని మెప్పించాలి అని మనసులో గట్టిగా నిర్ణయించుకున్నాడు రఘు.

కొద్ది రోజుల్లోనే రఘులో చాలా మార్పు వచ్చింది. అల్లరి తగ్గింది. చక్కగా సున్నలకు వెళ్తున్నాడు. రోజు సాయింత్రం పియానో క్లాసులకు వెళ్తున్నాడు. త్వరలో జరుగబోయే రాష్ట్ర స్థాయి బాలోత్సవ కార్యక్రమంలో పారశాల తరువున పియానో వాయిద్య పోటీలకు ఎన్నికయినాడు.

రఘు పియానో చక్కగా వాయించిరాష్ట్ర స్థాయి బాలోత్సవ పోటీల్లో చక్కని ప్రతిభ కనపర్చి అందరి మనుసలు అందుకొని పారశాల మంచి పేరు తెచ్చాడు. రఘు లో వచ్చిన మార్పుకు పారశాల Hm మేడమ్, ఉపాధ్యాయ బృందం, మరియు అమ్మ నాన్నలు ఎంతో సంతోషించారు.

సీతి : పిల్లలన్నాక అల్లరి చేయటం సహజం. పెద్దలు వారి తప్పులను సున్నితంగా తెలియజేసి, మంచి మాటలు చెపితే పిల్లల్లో తప్పని సరిగా మార్పు వస్తుంది.

- తిరుపతి కృష్ణవేణి

పుట్టి గిలిధర్
బుడ్డోడి తెలివి - 15

టపాసులు
తుస్సుమంటున్నాయి,
డబ్బులు సరిగ్గా ఇచ్చావా
లేదా నాన్నా!

!@#\$%?

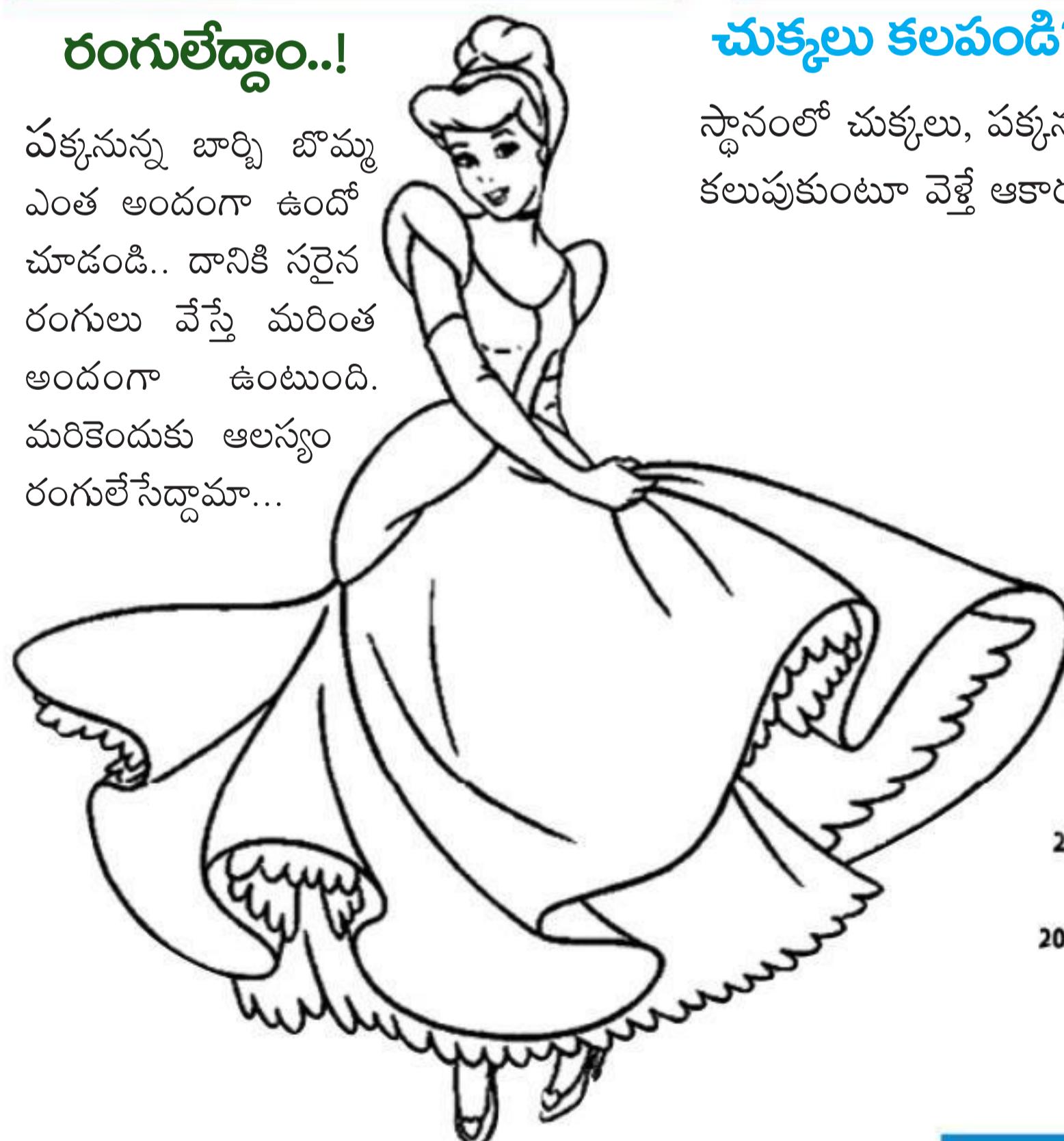

తేడాలు

పక్కన కనిపిస్తున్న
రెండు బొమ్మలు
చూడడానికి ఒకేలా
ఉన్నా కాని వాటిలో
పది తేడాలు
ఉన్నాయి. అవి ఏంటో
కనిపెట్టి గలరేమో
ప్రయత్నించండి
చూదాం..

రంగులేద్దాం..!

పక్కనున్న బార్చి బొమ్మ
ఎంత అందంగా ఉందో
చూడండి.. దానికి సరైన
రంగులు వేస్తే మరింత
అందంగా ఉంటుంది.
మరికెందుకు ఆలస్యం
రంగులేసేద్దామా...

చుక్కలు కలపండి? కిందనున్న ఆకారం పూర్తిగా లేదు. ఆ
స్థానంలో చుక్కలు, పక్కన అంకెలు ఉన్నాయి. అంకెల ఆధారంగా చుక్కలు
కలుపుటంటూ వేళ్ళే ఆకారం ఏంటో పూర్తిగా వస్తుంది. ప్రై చేడ్డామా..

ఆత్మవిశ్వసానికి ఆయువు పోసే పాట

ప్రతి మనిషికి ఒక లక్ష్యముంటుంది. తన లక్ష్యాన్ని సాధించడం కోసమే అతడు పోరాడతాడు. అతనిలో పట్టుదల బలంగా ఉంటే అతడు ఆలస్యమైనా లక్ష్యాన్ని చేరుకో గలుగుతాడు. ఎన్ని అవరోధాలు ఎదురైనా వాటిని చేచించుకుపోయే సత్తువ కూడా మనిషికి ఉండి తీరాలి. అప్పుడే అతడు విజయపథాన్ని అతి సునాయసంగా చేరుకోగలడు. అంతే కాదు అప్పుడతడు పబిమంచికి ఆదర్శప్రాయుడుతాడు.

Vidya
VIDEO

సమస్యలకు ఎదురొచ్చి నిలిచే సాహసాన్ని పెంపాందించి, ఆత్మవిశ్వసానికి ఆయువు పోసే పాటను ‘జౌనన్నా కాదన్నా’(2005) సినిమా కోసం కులశేఖర్ రాశాడు. ప్రతి మనిషిలో ఛైర్యాన్ని నూరిపోసే పాట ఇది. మొదట్లో ప్రజయగితాలకు, విరహగితాలకు, సినీజానపద గితాలకు చిరునామాగా ఉన్న కులశేఖర్ ఆ తర్వాత - సందర్భానుగుణంగా సందేశాత్మకగితాలను కూడా రాశాడు. అమోఫుమైన కవితాసంస్కరం మొండుగా ఉన్న కులశేఖర్ సరళమైన పదాల్లోనే సమున్నతమైన సందేశాన్ని చూడు. ‘జౌనన్నా కాదన్నా’ సినిమాలోని ‘అను కుంటే కానిది ఏమున్నది?’ మనిషునుకుంటే కానిది ఏమున్నది?’ అనే పాట మనిషి తలచుకుంటే సాధించలేనిదీలేదనే విశ్వసాన్ని ప్రతి మనిషికి అందిస్తుంది.

సినిమాకథ పరంగా చూస్తే కథా నాయకుడు ఎన్నెన్నే రాజకీయపరమైన సమస్యలను ఎదుర్కొని తనకు వంశపారం పర్యంగా రావల్సిన వ్యవసాయభూమిని చాలా ఏళ్ళకు దక్కించుకుంటాడు. అయితే ఆ భూమి అతని సొంతమయ్యేసరికి అడవి ప్రాంతంగా చెట్లతో, పుట్టలతో, కొండలతో నిండి వ్యవసాయానికి అననుకూలంగా ఉంటుంది. అలాంటి భూమిని సాగు చేసి పంటలు పండించాలన్న సంకల్పంతో ఉన్న కథానాయకునితో కథానాయిక హేళనగా మాట్లాడి, అక్కడ పంటలు పండవని వెక్కిరిస్తూ నిరుత్సాహ పరుస్తుంది. చేవ ఉంటే తమకు కాసింత దూరంలో ఉన్న కొండను చూపించి, దాన్ని కదిలించమని,

ఉండి చేయగలడు. అసాధ్యమైనవన్నీ సాధ్యం చేసి చూపించగలడు. మనిషి చలిచీమల్ని ఆదర్శంగా తీసుకోవాలి. చీమలన్నీ ఏకమైతే ఎంత పెద్ద సర్వాన్ని మట్టిపెట్టగలవు కదా! అందుకే మనల్ని మనం ఎప్పుడూ చులకనగా భావించుకోకూడదు. మనం చేసే పనిని దైవంగా భావించి, నిరంతర శ్రమతో ముందుకు పోతే కానిదంటూ ఏదీ లేదు. నీ చిత్తం, నీ గమనం అంతా నీ గమ్యం మీదే ఉండగా నిన్ను ఏ శక్తి అడ్డుకోలేదంటూ సందేశాన్ని స్తుందిపాట. ఊపిరినే మనం సంపదగా భావించి ఆశయసాధన కోసం పోరాడితే జయం నిశ్చయమవుతుంది.

శ్రీరాముడు, శ్రీకృష్ణుడు చారిత్రక పురుషులు. మహేశున్నత సంకల్పంతో సాహసాలు చేసి, విజయాలు సాధించి, చరిత్ర సృష్టించి, మన పాలిట దేవళ్ళ య్యారు. అందుకే వారిని ఆదర్శంగా తీసుకోమంటు న్నాడిక్కడ కవి. శ్రీకృష్ణుడు బాలుడిగా ఉన్న ప్పుడే చిట్టికెనవేలుపై గోవర్ధన పర్వతాన్ని నిలబెట్టగలిగాడు. శ్రీరాముడు శివ ధనస్సు ను సైతం విరిచాడు.

ప్రతి వ్యక్తి సామాన్యాల్ని తమ సంకల్పం చేత, సాహసాల చేత అసామాన్యలవుతారని,

మహాత్ములుగా నిలబడతారని అంటున్నాడు కులశేఖర్.

సహనాన్నే బలంగా చేసుకుని నడిస్తే ఈ ప్రపంచం నీ వశమవుతుందని గ్రహించమంటున్నాడు.

కొండరాళ్ళను కదిలించగలగాలి. మనలోని రాయితనాన్ని పెకిలించగలగాలి. అంతే కాని మనం రాయిలా కదలకుండా కూర్చుని ఊహల్లో మేడలు కడుతుంటే సోమరితనం అలవాట

విషాద :-

అనుకుంటే కానిది ఏమున్నది?/మనిషునుకుంటే
కానిది ఏమున్నది?

చలిచీమే ఆదర్శం/పని కాదా నీ దైవం/ఆయువే నీ
ధనం/ఆశయం సాధనం

చేయరా సాహసం/నీ జయం నిశ్చయం

చిలిపి బాలుడనుకుంటే చిటికనేలు అనుకుంటే/
కృష్ణుడెత్తలేడుగా గోవర్ధనబారం

సీత గాని లేకుంటే చేతగాదు అనుకుంటే/విల్లు
విరపలేడుగా శ్రీరాముడు సైతం

మనసుంటే కనబడదా ఏదో మార్గం /కసి ఉంటే
జతపడదా నీతో దైర్యం

ఓరిమే నీ బలం లోకమే నీ వశం/చేయరా సాహసం
నీ జయం నిశ్చయం

రాయిలాగ కూర్చుంటే కాలుకడపలేకుంటే/ ఎప్పటికీ
రాదుగా ఊహలకో రూపం

బతుకు నీది అనుకుంటే భవిత నీది అనుకుంటే/
భయపడకా వెలిగించేయే నెత్తురుతో దీపం

ఏ చీకటి ఆపునురా రేపటి ఉదయం / ఏ ఓటమి
ఆపునురా రాగల విజయం

కాలమే నీ పథం కోరికే నీ రథం/చేయరా సాహసం
/ నీ జయం నిశ్చయం.

వుతుంది. మన బతుకుకు ఒక సార్థకత చేకూరాలనుకుంటే,

8 తరువాయి..

కర్ణాటక ముఖ్యమంత్రి

సదానందగౌడ విచేసి

అంకేగౌడ చేస్తున్నటువంటి సేవలను కొనియాడి ఇరవైషదు
లక్ష్మల రూపాయలను ఆధునికరణ కోసం కేటాయించడం
జరిగింది. మే27వ తారీకున 2010వ సంవత్సరంలో నాటి
సుప్రీంకోర్పు ప్రధాన న్యాయమూర్తి వెంకట చలయ ఈ
పుస్తకాలయాన్ని సందర్శించి వారి సేవలను కొనియాడారు.
రస్సెల్సైట్ అమెరికా దేశస్థడు విచేసి ఈ గ్రంథాలయంలో
ఉన్న పుస్తకాలు తాజ్మహాల్ కంటే గొప్పగా ఉన్నాయని

— ఆదివారం సవ తెలంగాణ సోఫ్టు

భవిష్యత్తును ఉజ్జ్వలంగా వెలిగించుకోవాలనుకుంటే నెత్తురు
ధారవోసైనా సరే కష్టానికి ఎదురీది ప్రయాణించక తప్పదు.
నీలోని సంకల్పం బలహీనమైనదైతే పిరికితనం నిన్న
ఆవహిస్తుంది. నీలో సాధించాలన్న కసి బలంగా ఉంటే దైర్యం
తనంతట తానే వచ్చి నీతో జత కడుతుంది. ఏ కష్టాల చీకట్లు
రాబోయే నీ సంతోషపు ఉదయాలను అడ్డుకోలేవు. ఏ ఓటమి
కూడా రాబోయే నీ విజయాన్ని ఆపలేదు.

నీలోని కోరిక బలమైనదై, న్యాయమైనదై ఉండాలి. అది నీ
సరికొత్త జీవితానికి పునాది వేసేదై ఉండాలి. కాలమనే పథం
మీద కోరికల రథంలోన నువ్వు ప్రయాణం చేయాలి. వాటిని
సఫలీకృతం చేసుకోవాలి. అప్పుడే చరిత్రపుటల్లో నీ పేరు
సుస్మిరమవుతుందంటూ కులశేఖర్ గీతోపదేశం చేస్తున్నాడు.

ప్రబోధాత్మక గీతాల్లో ఈ పాటకు ప్రత్యేకస్థానముంది.
మనిషి మనిషిలో పాతుకపోయిన జడత్వాన్ని సమూలంగా
పెకిలించి, సరనరాన సాహసాన్ని నింపి ఉన్నత మార్గం వైపు
నడిపించే పాట ఇది. ఉత్తమోత్తమమైన సందేశాన్నిచేసే ఇలాంటి
పాటలు గతి తప్పిన మనిషి జీవన నడవడిని సరిదిద్ది
సక్రమమైన మార్గంలో నడిపిస్తాయి. ఉన్నతమైన విలువల్ని
నేర్చిస్తాయి. నీరుగారిపోతున్న మనిషికి మనో దైర్యాన్నిచ్చి
మహాత్మునిగా తీర్చిదిద్దే మహేశున్నతమైన ఈ గీతాన్ని రాసి కులశేఖర్ చరితార్థుడయ్యాడు.

- తిరునగరి శరత్ చంద్ర,

6309873682

కొనియాడారు.

ఈ గ్రంథాలయంపై ఇప్పటివరకు 567వ్యాసాలూ
ప్రచురించారు. నాలుగు డాక్టర్లోట్లు పొందారు.

అవార్డులు

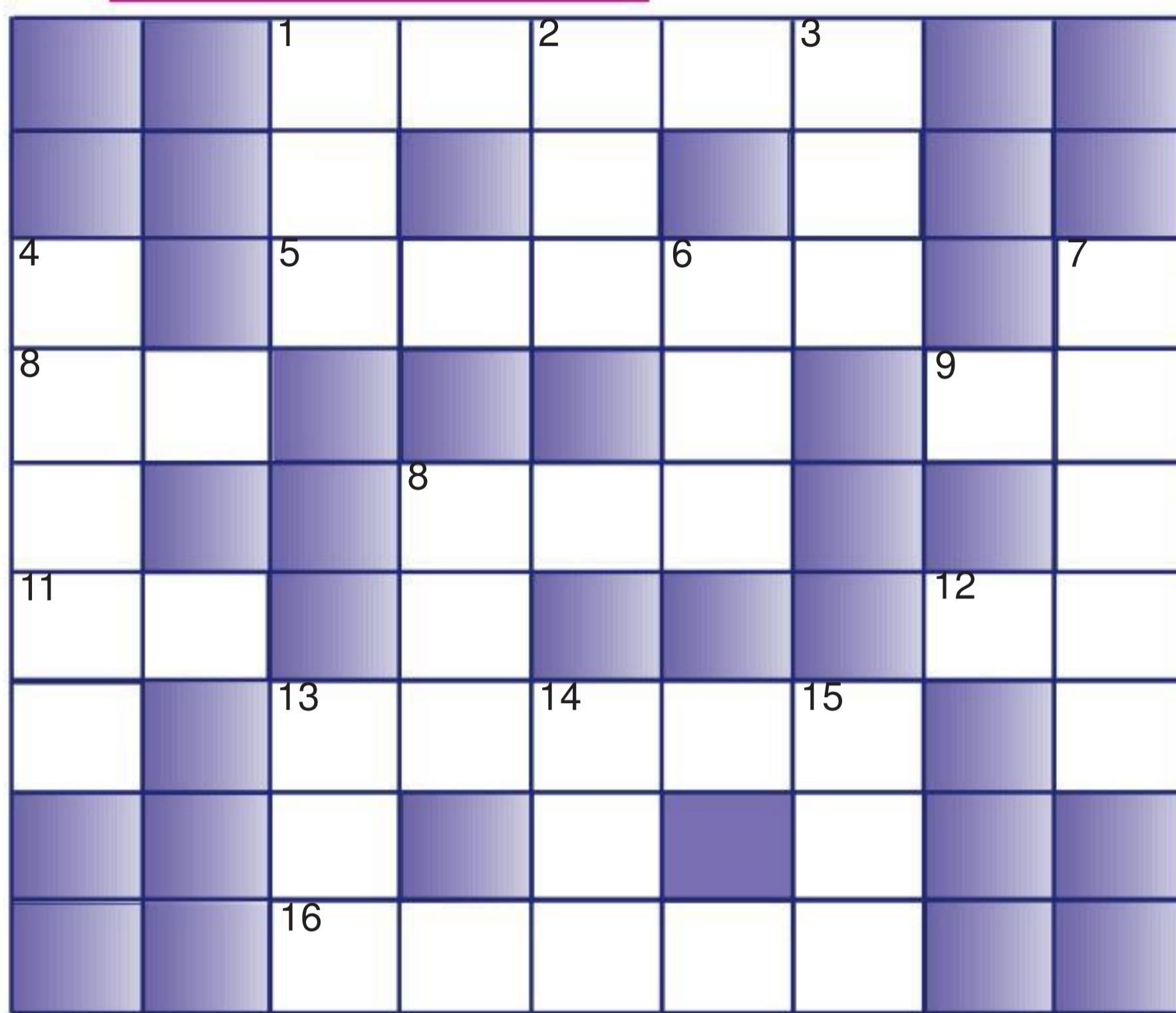
వారు చేస్తున్న అసాధారణ సేవకు అన్ని లక్ష్మల పుస్తకాలను
సేకరించి, భద్రవరిచినందుకు 2016లో ఆయన ‘లిమ్యా
బుక్అఫ్ రికార్డు’లో స్థానం సంపాదించారు. అంతేగాక
2009లో పుస్తక ప్రాధికార పురస్కారం (పరిచారక), 2011లో
రాష్ట్ర గ్రంథాలయ శాఖ అవార్డు, 2014లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ
ప్రతిష్ఠాత్మక అవార్డు ‘రాజ్యోత్సవ’తో పాటు అనేక అవార్డులు
అందుకున్నారు. పుస్తకాల సేకరణతో పాటు కొన్ని దశాబ్దాలుగా
అంకేగౌడ నాటేలు, కరెస్టి సేకరణ కూడా చేస్తున్నారు.

దక్కిం భారతదేశంలో గొప్ప పుస్తకాలయంగా వర్దిల్లుతూ
పరిశోధకులకు, పుస్తక, సాహిత్య, భాషాప్రేమికులకు
సేవలందిస్తున్నది. దాతలు, ప్రభుత్వం కాని, జౌత్స్యప్రాకులు
కాని, ఉన్నతులు కాని తోడ్పాటును అందిస్తే ‘పుస్తకదమనే’
దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న అనేక మంది పుస్తక ట్రియులు,
పరిశోధకులకు అందుబాటులోకి తీసుకురావాలని వారి
అభిలాష. మనవిజ్ఞానాన్ని, చరిత్రను, సంస్కృతిని, ఆచారాలను,
వ్యవహారాలను భవిష్యత్ తరాల వారికి అందించాలి అనేవారి
ప్రయత్నాన్ని స్వాగతించాం.

పుస్తకం వర్దిల్లాలి. గ్రంథాలయాలు వెలుగొందాలి.

వదకేళ 279

- సుధామ

ఆధారాలు

అడ్డం

1. పిల్లల సరదా (5)
5. బాలెంత బోశం (5)
8. భూమి (2)

9. చేందు బావి (2)

10. ఇతని ఆజ్ఞ లేనిదే చీమయినా కుట్టదట (3)
11. దళసరి (2)
12. నూగారు మధ్య

తొలగించండి (2)

13. పూదేనె (5)
16. బౌరుగులు (5)

నిలువు

1. ఇది ఒక సరస్వతీ క్షేత్రం (3)
2. పక్కి (3)
3. స్తుతి పరమైన ఒక ఛందోవృత్తం (3)
4. నెప్రూ భారతదేశానికి ఈ పదవికి తొలి నేత (5)
6. భర్త (3)
7. పరవశత్వం, శరీర స్వహ లేకపోవడం (5)
10. అగ్రం, కొన (3)
13. ఆష్టసిద్ధులలో ఒకటి, గొప్పతనం (3)
14. అల్లుడు లంపే ఈ గ్రహం (3)
15. మాంస ఖండాలు, పులుసులో రుచికరమైనవి కూడానూ (3)

గమనిక

► సమీక్షకోసం పుస్తకాలు పంపే రచయితలు, ప్రచురణ కర్తలు రెండు ప్రతులు పంపించాలి.

► రచయితలే సమీక్షలు రాయించి పంపకూడదు.

► పుస్తకాల మీద సమీక్షలకు సంబంధించి సంపాదకులదే తుది నిర్ణయం. ఈ అంశంపై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు, ఫోన్లలో సంప్రదింపులకు తావు లేదు.

చిరునామా : సోపతి, నవతెలంగాణ, ఆదివారం సంచిక, ప్లాట్ నెం. 21/1, ఎం. పెచ్. భవన్, ఆజమాబాద్, ఇండప్రైయల్ ఏరియా, బాగ్లింగంపల్లి, ప్రైదరాబాద్ -500020

వదకేళ- 278 జవాబు

	1 ప్ర	2 మి	ద		3 దీ	వె	4 న	
5 న		త్తి			వ	పా		ర డం
8 ల్ల	చ					వ		కం
క		9 దీ	ప	క	ళ	10 క		11 క
లు		ధి					రు	పు
12 వ	13 స	తి		14 స్తు	ర	ణ		గెం
	త్వ్య		15 మ				16 రై	తు
17 ఉ	భా		18 ని	ద్ర		19 అం		లు
	మ	హి	షి		21 మ	తా	బు	

వదకేళ పజిల్ని పూర్తి చేసి కరెక్ట్ సమాధానాలు రాసి పంపిన వారి పేర్లు ప్రకటిస్తాం.

'జంగయ్య గాలి జగడం - ఒక పరిశీలన'

సమీక్షలు

మొదటి అధ్యాయంలో బోయ జంగయ్య సాహిత్య జీవితం - సాహిత్యశిర ప్రభావాల పరిశీలన రెండవ అధ్యాయంలో 'జగడం' ఇతివృత్త వివరణ - నవలానుశీలనం.. మూడవ అధ్యాయంలో జగడం - నవలలోని రాజకీయ సామాజిక పరిస్థితులు చర్చించారు. ఇక నాలుగవ అధ్యాయంలో జగడం పాత్రలు, విశ్లేషణ - వ్యత్రి పోయాదాలో సంబంధం ఉన్న పాత్రలపై సాధికారిక విశ్లేషణ చేసారు. చివరలో జంగయ్య గారితో పరిశోధకురాలి ముఖాముఖి (ఇంటర్వ్యూ) ప్రచురించి ఈ గ్రంథం ప్రాముఖ్యత పెంచారు. ఆచార్య చిన్న అయిలయ్యా ఆచార్య గుండెడప్పు కనకయ్య చాలా విలువైన ముందు మాటలు రాశారు. దళితులకు కావాల్చిందేమిటో ఎరిగి, అందుకు చేయాల్చిందేమిటో స్వప్సంగా తెలియజేసిన నవల 'జగడం'. తెలుగు సమాజంలో గుణాత్మకమైన మార్పు తేవడానికి చైతన్యం ఎంతగా ఉపకరిస్తుందో బోయ జంగయ్య ఈ నవలలో స్వప్సంచేశారు. దళిత సమస్యను పలు దృక్కోణాల నుంచి చిత్రీకరించారు.

ఆకలి అవమానాలు అధిగమించి ఆత్మగౌరవాన్ని పెంపాందించు కోవడానికి దోహదపర్చే నవల జగడం. అర్థ శతాబ్ది కాలాన్ని నమోదు చేసిన నవల. (1948-1999) దళితులకు కావలసింది గుడి కాదు బడి, చదువు అని కథా నాయకుడు రాజం పాత్రతో చెప్పించిన తీరు ప్రశంసనీయం. మల్లయ్య ఎల్లమ్మ అనే దళిత దంపతులకు రాజయ్య మాదిగ కులంలో నల్గొండ జిల్లాలో ఓ చిన్న పట్టెటూరులో జన్మించారు. హస్పల్లో ఉండి చదువుకొని చైతన్యం పొందుతాడు. మిత్రా ద్వారా అంబేద్కర్సు ఆయన సాహిత్యాన్ని, రాజకీయాంశాలను తెల్పుకొంటాడు. లా చదివి పేదల్ని ఆయుకొంటాడు. విమల అనే జోగిని కేసు రాజం స్వీకరించి పోరాడుతాడు. రాజం ఒకప్పటి ప్రేమికురాలి గా ఉన్న శిరీష మెజిస్ట్రేట్‌గా మారి ఈ కేసు విచారణ

కరోనాపై నా కలం

సమూహం తీసుకు

వచ్చిన కవితా సంకలనం "కరోనాపై కరోనాపై కలం వేశిరాటం నాకలం". కరోనాతో యావత్త ప్రపంచం అతలా కుతలం అయింది. ప్రభుత్వ అధినేతల నుంచి సామాన్యుడి దాకా అందరూ తన ముందు సమానవే అనే సత్యాన్ని కరోనా నేడు ప్రపంచానికి చాటింది. ప్రజలు, ప్రభుత్వాలు ఎన్ని జాగ్రత్తలు పాటించినా కరోనా ధాటికి ప్రపంచం కన్నీరు పెట్టుక తప్పలేదు. అలాంటి ఉప ద్రవంపై కలం పోరాటం చేశారు కవలు, కవయిత్రులు. రోజుకు ఒక శీర్షిక ఇస్తూ మంచి కవితలను సంకలనంగా తీసుకువచ్చారు ప్రధాన సంపాదకులు యం.డి.బషీర్. ఎంతోమంది పెద్దల పరివేష్కణలో సమూహం నడిపారు. ఈ సంకలనంలో ప్రతీ కవిత పదునైనదే.

"కలంలో ఎదిరించే బలమున్నది" అంటూ నెల్లుట్ల సునీత రాసిన కవిత కలం బలాన్ని

చే వ ట్ల్యూ తుంది.

రాజం-విమలల పెళ్ళి మిత్ర, శిరీషలు జరిపిస్తారు. తేటి దళితుల పక్కాన వకాల్తా స్వీకరించి ప్రజల పక్కాన భూస్వాములకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేస్తాడు. ఆనాటి కాలాల్లో జరిగిన కారంచేడు, మండూరు హత్యాకాండ. మండల్ కమిషన్ వ్యతిరేక ఆందోళనలు... అగ్రవర్షాల కుట్టలు.. ఈ నవల్లో బలంగా ఆక్షరికరించారు. హైదరాబాద్ పార్లమెంట్‌కు పోటీకి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి స్వయంగా రాజంను అబ్బర్ధించడం- ఆ కపోరిక రాజం తిరస్కరించడం బాగుంది. నెహ్రూ మంత్రి మండలిలో వుండి సాధించ లేనిది ప్రజల్లో వుండి అంబేద్కర్ సాధించడం... అంశాన్ని విమల-రాజం తమ.. తమ... జీవితాల్లో ఆచరణాత్మకంగా సాధించడం ఈ నవల కథాంశం.. ఎడ్యూకేట్ / ఆగ్రాహేజ్ / ఎజిటేష్ (చదువు- సమికరించు-పోరాడు) అన్న అంబేద్కర్ ఆలోచనా ప్రవంతికి ఆక్షర రూపమే ఈ నవల. మిత్ర, లక్ష్మిపతి, ఎంకులు (రాజం మామ) పాత్రలు అధ్యాతంగా రచయిత జంగయ్య మలిచారు. గొప్ప సాంఘిక- సామాజిక ఆర్థికాంశాలతో 'జగడం' పారకుల్ని చైతన్యపరుస్తుంది. యాకమ్మ గారి విశ్లేషణ ప్రశంసనీయం.

(పరిశోధకురాలు : డా॥తాళ్ళపల్లి యాకమ్మ, పేజీలు : 120, వెల : రూ. 100/-, ప్రతులకు : సోమారపు ఏరాస్వామి, ఇ.నెం.1-6-64, నర్సంపేట రోడ్డు, గుమ్మడూరు, మహబూబాబాద్ - 506101. సెల్ : 9704226681)

- తంగిరాల చక్రవర్తి, 9393804472

తెలుపుతుంది. ఈ

పాజిటివ్ అబ్బర్ధన' అనే కవిత కరోనా 'పాజిటివ్' వచ్చిన వ్యక్తి అబ్బర్ధనను వేముల సత్య నారాయణ ఆక్షరికరించారు. 'వేతన జీవుల యాతన' అంటూ శరత్ సుదర్శి రాసిన కవితలో జీతంపై ఆధారపడి బతికే వారి వెతలను కళ్ళకు

కట్టి చూపించారు. 'గమ్మం మృగమ్మం' అని తెలియజేసే వలస బ్రతుకు కవితలో యం.డి. బషీర్ వలస కార్బుకుల తరువున వేదన బతుకులు తీర్చే రాజులెవరు? / రాజ్యం ఏది? అంటూ ప్రశ్నించారు. దేశంలో లాక్డోన్ అమలులో ఉన్న ప్రాంతాలలో కేసులు మరీ ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతాలను రెడ్జోన్‌గా ప్రకటించారు. ఆ విపాదాన్ని జవేరియా రెడ్జోన్‌గా ఆక్షరికరించారు.

(కరోనాపై నా కలం (కవితా సంకలనం), పేజీలు : 122, వెల : రూ. 70, ప్రతులకు : యం.డి.బషీర్, 19-4-320/1, హషమాబాద్, కేశవగిరి పోస్ట్, బండ్లగూడ మం॥, హైదరాబాద్-05, సెల్ 9396601262)

- అనంతోజు మోహనకృష్ణ

అమృత్మ ఇల్లు

ఓ మహో కుటుంబానికి
ఆకాశమంత ఆసరా ఇచ్చింది
భూదేవంత భరోసా ఇచ్చింది..
ఆ ఇల్లు నాలుగు గదులు చావడి
పెత్తనం చేసే పెద్ద హాలు సందడి..

ఇంటి ముందు గూర్చాలా
కావలి కానే విశాలమైన వాకిలి,
ఇంటి వెనుక బుర్జు వేసుకున్నట్టు
బావి పట్టిన మడి నీళ్ల దోసిలి..
మహో ద్వారము ఆకారం లేనే కాదు
ఆదరణలోనూ సమమే అన్నట్టు
చూసే చూడంగానే వాటేసుకుంటుంది..

గూటిలోని తాతల కాలము నాటి
గువ్వపిట్ట సైజు మర్మ తీఁతువుపిట్ట
ఏ గదిలో వున్నా చెవి పక్కన చేరి
ఓ పాటేసుకునేది..
పేద గుమ్మం నా దగుల్చాజీ దర్శంపై
ఓ మొట్టికాయ మొట్టిస్తుంది..

ఆ వాకిట్లోకి ఎప్పుడు అడుగు పెట్టినా
జీవనదిలోకి జారుకున్న పిల్ల చేపలా అయిపోతా..
ఆనందాల ఆనవాళ్లు వెతుక్కుంటూ
ఆ ఇంటి ఒడిలోకి వాలిపోతా..
ఎన్నెన్ని లేత పాదాలో
ఆ ఇంటినే బంతిలా ఆడుకున్నాయి..

ఎన్ని నూనూగు మీసాలో

నెమలికన్న

నూలుపోగు చంద్రజ్యై నిద్రపుచ్చి
పక్క మీద కన్నులు వాల్చే వెన్నెల
చుక్కపొద్దును నిద్ర లేపిన వేగుచుక్కను
వీడని కడగండ్ల చీకట్లో కులకశిపి

కోడి కూయంగనే కన్నీటి వెతల
దారాల్ని కండెలుగా సుట్టు సుడుతూ
ఆలోచనల సుడిలో తిరిగె రాట్నుం
పొంటెలు పొంటెలుగా తానే పంటెయి
తనచుట్టూ తాను తిరిగే భూమాత

చిక్కుబడ్డ బతుకు పోగుల్ని
సుతారంగా సక్కబెడుతది

ఒఱ వారం కపిత్వం

అక్కడే మోహన రాగాన్ని పాడుకున్నాయి..
ఇంటి భారాన్నంతా మోసిన దూలానికి
డౌయల మోయడం ఒక లెక్క !
అక్కడే ఎన్ని డౌయలలూగాయో..

చూరును అంటి పెట్టుకున్న పిట్టులు
ఎన్ని జోల పాటలు పాడాయో..
ఎకాంతంలో మగిన మానులాంటి ఇంటికి
పాటూత్తుగా వచ్చిన వసంతానికి
తిరునాళ్ల జాతర హడాపుడి..
గుమ్మాలన్నీ గుమిగూడి గుస గుసలు చేసే సందడి..

ఇంటి నరాలన్నీ నర్తిస్తూ పాడే
పహనాయి రాగాల కచేరి..
దర్జాగా రీవిగా ఇంటి ముందు
తిష్ట వేసి కూర్చున్నట్టు అరుగు
ఆలమందకు పాక అండలా
రాత్రికి మాకది బూరుగు దూది పరుపు..
ఇంటికి వయస్సుడిగిందని అన్నారుట
మనసున్న ఇంటికి వయసుతో పనేంటి?

మహో పట వృక్షర్నేల రాలినట్టుగా
వందేళ్ల ఇల్లు రాకాసి కోరలకు
ఇసుక రేణువుల్లా రాలిపోయింది..
నిన్నటి దాకా కోమా లో ఉందనుకున్న ఇల్లు
నేడు జామాయిలు దొడ్డి అయ్యింది..
ఇల్లు లేని ఆ జాగా చూస్తుంటే
ప్రజలు లేని దేశం తీరులా వుంది..

- రెబ్బారం రాంబాబు

పాడుకాలం తెంపిన పోగుపేగు బంధాలను గుండెతడిలో అద్ది
పడుగు పేకలను సింగారిస్తుది

పట్లులో పుట్టిన గౌరమ్మ బిడ్డ
జరీపూల వెలుగువాసన సోకని
ఆకపచ్చ చీరబడిలో చిలకమ్మ
నెమలికన్న చీర దుఃఖం చూపులో
పాతచింపుల చిరునామా ఆమె బతుకు

ఆకలి దూపకు గంజి అమృతమయి
బోందిల ప్రాణం నిలుపుకొని
రేపటి సరికొత్త చీరపొద్దుకు
అద్దమ రాత్రి అందమైన కలగంటది

- కోడం కుమారస్వామి, 9848362803

మళ్ళీ మొదలైన చేపల తోట్లు

పూర్వము ధనవంతుల ఇళ్లలో విలాసవంతుల ఇళ్లల్లో ఎక్కువగా చేపలు తోట్లు కనపడుతూ ఉండేవి. అది ఒక అలంకారప్రాయంగా పెట్టేవారు. కొంతకాలానికి అసలు కనపడటం మానేశాయి. ఈ మధ్య కాలంలో మళ్ళీ బాగా వెలుగులోకి వచ్చాయి.

ఇప్పుడు ఇవి వాస్తుపరంగా కూడా చాలా మంచిది అని అనటం వల్ల కొంతమంది ఇల్లు నిర్మించేటప్పుడు చేపల తోట్లికి అనువగా స్థలాన్ని కేటాయింస్తున్నారు. వీటిలో ఎన్నో రకాల చేపలు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా వాస్తు ప్రకారం అయితే (మన దేశపు వాస్తు) ముందు గదిలో ఈశాస్య మూల పెట్టాలి. పడక గదిలో అసలు పెట్టుకూడదు.

షైనీన వాస్తు ప్రకారం అయితే అరవాన, స్ఫురాన్ అనే చేపలు వేస్తే మంచిది. అయితే ఇవి అందరికి అందుబాటులో ఉండవు. ఎందుకంటే వీటి ఖరీదు చాలా ఎక్కువ. అందుకని తక్కువ ఖరీదులో వాస్తు ప్రకారం వేయాలనుకొనేవారు 8 బంగారు రంగు చేపలు, ఒక నల్ల చేపను వేస్తారు. బంగారు రంగు చేపలు చూసేందుకు ఎంతో ఆకర్షణీయంగా ఉంటాయి.

ఇక ఆరోగ్యపరంగా అయితే కంటి చూపుకు చాలా మంచిది. చేపలు కదులుతున్నప్పుడు తదేక దృష్టితో వాటిచైపు కనుక చూస్తుంటే కంటి చూపు మొరుగుపడుతుంది. అలాగే రక్తపోటు కూడా అదుపులో ఉంటుంది.

చేపలు తోట్లి పెట్టుకోవాలనుకునేవారికి ఎటువంటి చేపలను వేయాలి అనే సందేహం కలుగుతూ ఉంటుంది. అన్ని రకాల చేపలు ఒకే తోట్లిలో వేయటానికి కుదరదు. ఎందుకంటే వీటిలో కొన్ని షైటింగ్ ఫిష్లు ఉంటాయి. అయితే కొన్ని చేపలు ఒకే జాతికి చెందిన ఎన్నో రకాలు ఉంటాయి. అవి గోల్డ్ ఫిష్, టైగర్ షార్ఫ్, అల్బినో టైలర్ షార్ఫ్, సిల్వర్ షార్ఫ్, రెయిన్ షార్ఫ్, అల్బినో రాయిన్ షార్ఫ్, రెక్కొల్ షార్ఫ్, బ్లాక్ గోరమి (7రకాలు ఉంటాయి) యాంజిల్స్ టెంట్రా ఇవన్స్ కలిపి ఒకే తోట్లిలో వేయవచ్చు.

చికిత్స ప్యామిలీకి చెందినవి బార్బీ ప్యామిలీకి చెందినవి ఎగ్రస్పెన్గర్ గా ఉంటాయి. కానీ ఇవి ఎన్నో రంగుల్లో చూడముచ్చటగా ఉంటాయి. వీటిని మాత్రం వేరుగా ఉంచాలి. షైన చెప్పిన చేపలతో కలిపి ఉంచకూడదు. ఇవి 40 రకాలకు షైన లభ్యమవుతాయి.

చేపల తోట్లను ఉపయోగించటానికి, శుభ్రపరచడానికి అనేక జాగ్రత్తలు వహించ వలసి ఉంటుంది. కొంచెం పెద్ద షైన్ తోట్లను అమర్చుకుంటే కనుక చూడటానికి, తోట్లిలో అలంకరించడానికి బాగుంటుంది. అయితే తోట్లిలో మాత్రం ఎప్పుడు బోరు నీటినే వాడాలి. లేదా మూడు నాలుగు రోజులు నిల్వ ఉన్న మంచి నీటిని వాడాలి.

ఎందుకంటే ఈ నీటిలో క్లోరిన్ ఉన్నందువల్ల చేపలు చనిపోయే అవకాశం ఎక్కువ. లేదా క్లోరిన్ రిమూవర్ వేసి ఉపయోగించాలి. తోట్లిలో మోటర్ ఫిల్టర్ కనుక పెట్టుకుంటే ఒకటినుర నెలల వరకు నీటిని మార్చువలసిన పనిలేదు. చేప తోట్లను శుభ్రం చేసేటప్పుడు చేపలను వల సహాయంతో మరొక నీటి తోట్లిలోకి మార్చుకోవాలి. షాస్ట్రిక్ మొక్కలు పెట్టుకునే కంటే సహజమైన మొక్కలు పెట్టినందు వల్ల చేపలకు ఆక్రిజన్ లభ్యమవుతుంది. సహజమైన రంగును కలిగి ఉంటాయి. చేపలకు ఆఫోరం ప్రత్యేకంగా దుకాణాలలో దొరుకుతుంది. ఎక్కువ చేపలు ఉన్నట్లు అయితే రెండు పూటలా ఆఫోరం వేయాలి.

వర్షాకాలం చలికాలంలో తప్పనిసరిగా హీటర్ ఉపయోగించాలి. ఉపోస్ట్రగ్రాట్ 30 డిగ్రీల వరకు ఉండాలి.

ఇసెన్ట్ర్ రాకుండా 15 రోజులకు ఒకసారి మందు వేస్తుండాలి. ఈ మందుతో పాటుగా రాళ్ల ఉప్పు కూడా వేయాలి. చేపలు ఒక్కొక్కసారి చనిపోతూ ఉంటాయి. చనిపోయిన చేపను వెంటనే నీటిలో నుంచి తీసి, రెండు చుక్కల మందు వేయాలి.

ఈ చేపల తోట్లు సుమారు 65 రూపాయల నుండి లభ్యమవుతాయి. మనకు నచ్చిన ఆకారాల్లో చెప్పి చేయించుకోవచ్చు. హస్పిటల్ పేంటల్, మాల్ట్, విమానాశ్రయాలల్లో చాలా పెద్ద షైన్లల్లో చేయించి పెడుతుంటారు. ఈ తోట్లు అందంగా, ఆకర్షణీయంగా కనపడతానికి లైట్లు, రాళ్లు బోమ్మలు వంటి వాటిని తోట్లిలో అమరుస్తుంటారు. ఇటువంటివి అమరుస్తున్నప్పుడు జాగ్రత్త అవసరం.

కొంతమంది వీటిలో తాబేలు వేస్తుంటారు. ఈ తాబేలు వేయకుండా ఉంటేనే మంచిది. తాబేలు కారణంగా చేపలు చనిపోతూ ఉంటాయి. ఇల్లలో చేపల తోట్లి పెట్టుకున్నవారు తాబేలు వేయకూడదు. ఎందుకంటే ఇల్లో తాబేలు ఉండటం మంచిది కాదు. ఐష్వర్యాభివృద్ధికి, వృత్తిలో అభివృద్ధి పొందటానికి గప్పిను అనే చేప వేస్తే మంచిది. ఈ గప్పిను మూడు నెలల్లో పిల్లల్ని పెడుతుంది. విద్యాభివృద్ధికి కోయి క్యాబ్స్ అనే చేపని వేయాలి.

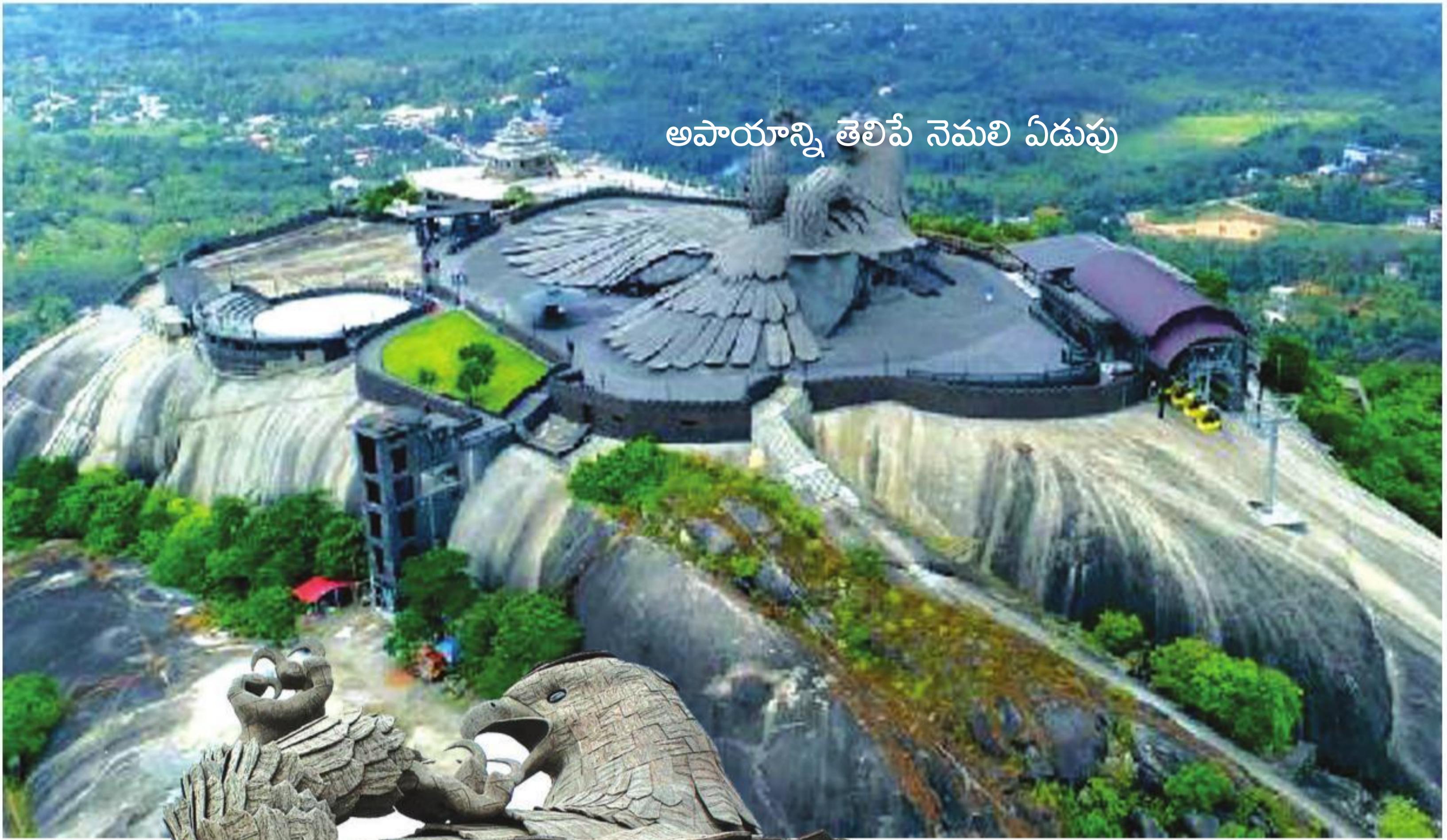
ఇవి కాక మెరైన్ ఫిష్సెన్ అని దొరుకుతాయి. దీనికి మెరైన్ వాటర్ కావాలి. ఆ నీటిని కూడా తయారం చేస్తారు. మాములు నీటిలో వేస్తే అవి ఉండవు. ఈ తోట్లను శుభ్రపరచడానికి పాపు వాళ్లే వస్తారు. మెరైన్ ఫిష్సెన్ సీపోర్స్, స్టార్ ఫిష్ లాంటివి వేయాలి. వీటి ఆఫోరం వేరుగా ఉంటుంది. వీటిని మైంటైన్ చేయటం చాలా కష్టం.

చేప తోట్ల వలన ఇంటి అందం మరింత పెరుగుతుంది. ఆరోగ్యపరంగా, వాస్తు పరంగా మంచిదే కనుక ఎవరికైనా బహుమానంగా కూడా ఇవ్వాలోచ్చు.

మరి ఇంకెందుకు ఆలస్యం మన ఇంటి అందాన్ని పెంచుకుండా, మిత్రులకు బహుమతిగా ఇద్దాం....

- పాలపర్తి సంధ్యారాచీ

అపాయస్మి తెలిపే నెమలి ఏడుపు

ప్రపంచంలోనే

పెద్ద పక్కి శిల్పం 'జలాయు'

భారతీయ పొరాణికాలలో రాము యణం ఒకబి.

ఇందులో రావణుని గురించి ప్రత్యేకంగా

చెప్పునవసరం లేదు. రావణునితో యుద్ధం చేస్తూ 'జలాయు'

ఆకాశం నుంచి కిందకు పడిపోయిందని ఉంటుంది. అదే కేరళలోని కొల్లం జిల్లాలోని

చటుటుయ మంగళం ప్రాంతం. ఈ ప్రాంతంలో ప్రస్తుతం జాతీయ నేచర్ పార్క్ అభివృద్ధి చెంబింది.

ఇది ఎంతో కళాత్మకంగా, సాహసికులకు ప్రియంగానూ, సాంకేతిక పరంగానూ ఎంతో అద్భుత ప్రాంతంగా తీవ్రించాలి.

ఇందులో చెప్పుకోవలసిన మరో ముఖ్యమైనది.. 'జలాయు పక్కి శిల్పం'. సుమారు 70 అడుగుల ఎత్తు, 200 అడుగుల పొడవు, 150

అడుగుల వెడల్పుతో కొండపై ఉన్న పక్కి ఆకారం ఉంది. ఇది ప్రపంచంలోనే అత్యంత పెద్ద పక్కి శిల్పంగా పేరుగాంచింది. ఇక ఉద్యానవనంలోని శిల్పం

విషయానికి వస్తే.. అందులో డిజిటల్ మూర్ఖియం, డెఫైటర్, అడ్మైంచర్ గేమ్లు, ప్రోటోక్ కేబుల్ కారు వంటి విభిన్న వృక్షాల అభిరుచికి తగినట్టు

ఈ పార్కులో ఏర్పాటు చేయబడింది. అన్నింటికంటే ఆకర్షణగా నిలివేది మాత్రం పక్కి ఇల్పమే.

